

2024

Pedagogisch beleidsplan BSO Okidoki

Voor u ligt het pedagogisch beleidsplan van BSO Okidoki.

Met behulp van dit pedagogisch beleidsplan wordt inzichtelijk gemaakt op welke wijze BSO Okidoki vorm geeft aan het bieden van verantwoorde kinderopvang. Wij bieden buitenschoolse en voorschoolse opvang aan kinderen in de leeftijd van 4 tot 12 jaar. Dit beleidsplan geeft ons en onze medewerkers richting, inspiratie en houvast bij het pedagogisch handelen op de groep. Het is een middel om de dagelijkse gang van zaken te toetsen en waar nodig bij te stellen, om te komen tot een optimale kwaliteit van kinderopvang. Wij hebben hierbij natuurlijk voor ogen dat dit alles leidt tot een plek waar kinderen graag verblijven!

Voor BSO Okidoki betekent buitenschoolse opvang een bijdrage leveren aan de opvoeding en begeleiding van kinderen in een belangrijke fase van hun leven. Hierbij staat het kind centraal en wordt de zorg aangepast aan de specifieke behoefte van het kind. U mag erop vertrouwen dat wij goed voor uw kind zullen zorgen. Dat vertrouwen nemen wij heel serieus. U mag er zeker van zijn dat uw kind bij ons in een liefdevolle, veilige en stimulerend omgeving een verantwoorde opvoeding krijgt. Dat het in uw afwezigheid kan rekenen op een vertrouwde opvoeder, die inspeelt op de behoefte van de kinderen, zodat zij zich onbekommerd kunnen ontwikkelen samen met leeftijdgenootjes. Hoe wij dat doen, kunt u in dit document terug vinden. U leest wat onze uitgangspunten zijn in de dagelijkse omgang met kinderen. Wij laten zien wat u van ons mag verwachten en welke opvoedingsdoelen we nastreven.

BSO Okidoki is opgericht door Inge Narinx-Savelberg en Bert Narinx.

Door de kleinschalige opzet zijn wij sterk betrokken bij de kinderen en de ouders/verzorgers alsmede de dagelijkse gang van zaken bij Okidoki. BSO Okidoki wil kinderen en ouders/verzorgers veel persoonlijke aandacht geven. Aandacht aan de kinderen zodat zij zich op hun eigen tempo in een veilige omgeving kunnen ontwikkelen. Aandacht aan de ouders/verzorgers zodat zij bevestigd krijgen dat hun kinderen in goede handen zijn en zij zich met een gerust hart kunnen richten op hun werk of andere bezigheden.

Inleiding.....	1
Hoofdstuk 1: Okidoki.....	4
1.1 Okidoki	4
1.2 Visie	5
Hoofdstuk 2: Ontwikkeling op eigen wijze en op eigen tempo binnen een optimale leeromgeving	6
2.1 Veilig en vertrouwd [Emotionele veiligheid]	6
2.1.1 Praten en uitleggen	6
2.1.2 Sensitieve responsiviteit	7
2.1.3 Respect voor de autonomie	8
2.1.4 Structuur en grenzen stellen	9
2.1.5 Mentorschap & vaste gezichten.....	10
2.1.6 Wennen.....	10
2.2 Spelen is leren [persoonlijke ontwikkeling].....	11
2.2.1 Motorische vaardigheden	11
2.2.2 Creatieve vaardigheden	12
2.2.3 Cognitieve vaardigheden	12
2.2.4 Taalvaardigheden	13
2.2.5 Activiteiten en wijze van ontwikkelen bij Okidoki.....	14
2.2.6 Ontwikkelingsstimulering.....	15
2.3 Ik, jij, wij samen [Sociale ontwikkeling]	16
2.3.1 Samenspel	16
2.3.2 Conflicten in het samenspel	17
2.3.3 Interactie kinderen onderling stimuleren	18
2.4 Jong geleerd [Waarden en normen]	19
2.5 Waarnemen van de ontwikkeling	20
2.5.1 Observeren en oudergesprekken.....	20
2.5.2 Overdrachten	20
2.5.3 Samenwerking met school	21
2.5.4 Omgang met bijzonderheden in de ontwikkeling.....	21
Hoofdstuk 3: Okidoki informatie voor ouder en kind	23
3.1 Basisgroepen	23
3.1.1 Basisgroep	23
3.1.2 Verlaten van de basisgroep.....	24
3.2 Dagindeling	26
3.3 Extra dagen en ruildagen	26
3.3.1 Extra dagen	26
3.3.2 Ruildagen.....	26
3.4 Openingstijden en sluitingsdagen	27

3.5 Oudercommissie	27
3.6 Klachten	27
Hoofdstuk 4: Wet kinderopvang	29
4.1 Drie uurs regeling	29
4.2 Inzet stagiaires	31
4.3 Personeel en Ondersteuning andere volwassenen.....	33
4.3.1 Pedagogisch medewerkers	33
4.3.2 Pedagogisch beleidsmedewerker & coach.....	33
4.3.3 Leidinggevende	33
4.4 Beroepskracht kind ratio.....	33
4.5 Beleid veiligheid en gezondheid.....	34
4.5.1 Vier ogen principe	34
4.5.2 Achterwachtregeling	34
4.5.3 Meldcode kindermishandeling.....	34

HOOFDSTUK 1: OKIDOKI

1.1 OKIDOKI

Onze visie op buitenschoolse opvang

Wat wij het allerbelangrijkst vinden in onze BSO is dat kinderen zich er thuis kunnen voelen. Als kinderen de deur van de BSO openmaken dan willen wij dat dit een gevoel van blijdschap en ontspanning oproept. Wij hechten er daarom grote waarde aan dat de omgeving een prettige, huiselijke en rustige sfeer heeft waarbinnen kinderen naar eigen behoefte kunnen spelen en ontdekken. Ieder kind krijgt bij BSO Okidoki de ruimte om zich op zijn eigen manier en op eigen tempo te ontwikkelen. Vanuit ons ideaalbeeld wordt er door de pedagogisch medewerkers goed gekeken naar wat ieder kind hierin nodig heeft en daar wordt op een passende manier op ingespeeld. Kinderen worden betrokken bij het bedenken van activiteiten en krijgen altijd de vrijheid en de mogelijkheid om te kiezen of zij mee willen doen of op welke manier zij iets willen doen. Juist die eigenheid van ieder kind willen wij zien en koesteren. Onderwerpen als 'kinderparticipatie' staan dan ook hoog in onze agenda. Omdat kinderen na een lange schooldag moe kunnen zijn vinden wij een ontspannen sfeer uitermate belangrijk op de BSO. Wij zorgen er bewust voor dat de momenten van prikkels en de momenten van ontspanning in een goede balans zijn verdeeld over de dag. Onze pedagogisch medewerkers hebben kennis van de ontwikkeling van de kinderen van 4 tot 12 jaar en kunnen hier passend op inspelen. Tevens zorgen wij voor genoeg speelmateriaal passend bij de leeftijdsfase van ieder kind. Wij besteden ruim de tijd aan het creëren van een goede band met de kinderen. Vanuit vertrouwen en oprechte interesse geloven wij dat kinderen zich prettig voelen en met plezier hun tijd op BSO Okidoki zullen doorbrengen.

Contact en communicatie

Door contact met een kind te maken en regelmatig met en tegen het kind te praten ontstaat er een band. Uit onderzoek is gebleken dat dit ook een positieve invloed heeft op de taalontwikkeling en het algehele welbevinden van het kind, kinderen voelen zich veiliger. Bij BSO Okidoki zien wij contact en een goede band met het kind als belangrijke voorwaarde om tot ontwikkelen te komen. Doordat wij werken met een klein en hecht team hoeven de kinderen zich aan niet te veel pedagogisch medewerkers te hechten. Daarnaast besteden wij veel tijd aan het leren kennen van ieder kind dat bij ons op de BSO komt. Onze pedagogisch medewerkers stellen bewust vragen aan het kind om zijn behoeften, interesses en voorkeuren te ontdekken. Verder leggen de pedagogisch medewerkers veel uit aan de kinderen om zo het kind begrip te laten krijgen in wat er om hem heen gebeurt. *'We gaan over vijf minuten opruimen want dan kunnen we aan tafel.'* Of *'Binnen mag je lopen anders kun je tegen een ander kind aanbotsen en dat doet pijn. Buiten mag je rennen.'* Deze voorspelbaarheid en duidelijkheid draagt bij aan het gevoel van veiligheid voor het kind. Daarnaast zien wij communicatie met ouders ook als een grote meerwaarde. We vinden het belangrijk om elk gezin dat hun kind bij ons brengt echt te kennen. Hierdoor weten wij ook hoe wij het kind het beste in zijn/haar behoeften kunnen voorzien.

Uitdagende en veilige omgeving

Bij BSO Okidoki zien wij de omgeving als belangrijk hulpmiddel waar kinderen door tot ontwikkelen kunnen komen. Wij vertrouwen op de zelfstandigheid en het eigen kunnen van het kind. Door de omgeving op de juiste manier in te richten kunnen kinderen zelfstandig tot ontdekken en ontwikkeling komen. Zo hebben wij voor verschillende ontwikkelingsniveaus en gebieden speel materiaal. De groep is ingedeeld in verschillende hoeken waar de kinderen zelf afgebakend kunnen spelen. Het meeste speelmateriaal staat op kind hoogte zodat kinderen dit zelf kunnen pakken. Gedurende de dag observeren de pedagogisch medewerkers regelmatig hoe de kinderen aan het spelen zijn en wat zij hier wellicht nog in nodig hebben.

Ruimte voor de eigen ontwikkeling van het kind

Wij zien het als onze taak om kinderen de ruimte te geven om zelf op ontdekking te gaan. De pedagogisch medewerkers bij BSO Okidoki zien ieder kind als individu en zijn nieuwsgierig naar de interesses en behoeften van elk kind. In het dagelijks handelen uit zich dit erin dat de pedagogisch medewerkers flexibel zijn in hun activiteiten aanbod. Merken zij bijvoorbeeld dat kinderen behoefte hebben aan bewegen terwijl de pedagogisch medewerker had bedacht om een paddenstoel te gaan knutselen, dan zal de pedagogisch medewerker met de kinderen naar buiten gaan. Buiten kunnen dan misschien paddenstoelen gezocht of getekend worden met stoepkrijt. Wij geloven dat door het volgen van de eigen interesse en behoefte van het kind een kind veel meer kan leren en ook veel meer motivatie hiertoe heeft.

Missie

Wij zien het als onze missie dat kinderen zich prettig voelen en de mogelijkheid krijgen om zich optimaal te ontwikkelen. Alle kinderen die BSO Okidoki bezoeken voelen zich veilig en geborgen waardoor zij zich vrij en ongedwongen kunnen ontwikkelen.

Wij streven ernaar dat ouders hun kind met een gerust hart bij ons achter kunnen laten doordat wij een professionele en vertrouwde kinderopvang bieden. Dit doen wij door veel aandacht te besteden aan het leren kennen van ouders en kinderen om zo op een zo goed mogelijke manier te kunnen inspelen op de behoefte van elk kind. Deze rust is ook terug te zien in de omgeving van BSO Okidoki. Er wordt veel aandacht besteed aan de inrichting en aankleding van de groepsruimtes om zo een rustige en huiselijke sfeer te creëren.

Visie

Bij BSO Okidoki vinden wij dat elk kind uniek is en de kans moet krijgen om zich op eigen wijze en in eigen tempo te ontwikkelen, dat is iedere dag ons doel. Het opvoedproces is erop gericht om het kind zelf tot bloei te laten komen waarbij de pedagogisch medewerker een voorwaarde scheppende rol heeft.

Per kind kijken wat het kind nodig heeft op eigen behoefte. Wij zien opvoeding als een gezamenlijk proces waarbij het van groot belang is voor ons dan ook een open communicatie en goed contact met ouders. Op deze manier hopen wij zo goed mogelijk in te kunnen spelen op de behoeften van het kind. Daarin zijn de pedagogisch medewerkers flexibel en helpen de pedagogisch medewerkers elkaar ook door elkaar hierin te ondersteunen.

We respecteren kinderen als mensen met unieke eigenschappen en mogelijkheden. We benaderen kinderen met respect door hun eigenheid te accepteren en in te spelen op hun interesses, emoties en behoeften. Het kind bepaalt mee of we begeleiden, stimuleren of juist wat afstand houden. Elke keer opnieuw, omdat elk kind uniek is. Een open, heldere en eerlijke communicatie met het kind en met de ouders ondersteunt ons daarbij.

Door volwassenen respectvol met de omringende wereld om te zien gaan leert het kind zijn eerbied voor de omgeving te ontwikkelen. Het 'in de eigen waarde laten' van mensen, dieren, planten en dingen kan hierdoor dagelijks geoefend worden. Er doen zich steeds weer gelegenheden voor waarnaar met verwondering, eerbied en aandacht gekeken kan worden. De volwassene, die op deze wijze in het leven staat, kan zich dankbaar voelen voor dat wat het leven te bieden heeft. Dit gevoel wordt door het kind ervaren. Er ontstaat een innerlijk gevoel voor dankbaarheid.

Onze visie uit zich in de volgende slagzin:

1.2 VISIE

“Bij BSO Okidoki krijgen kinderen de mogelijkheid om zich naar eigen behoefte te ontwikkelen vanuit vertrouwen en plezier. BSO Okidoki zorgt voor een emotioneel veilige omgeving waar kinderen worden geprikkeld in hun ontwikkeling. Hierbij kijken de pedagogisch medewerkers iedere dag per kind wat er nodig is om hen hierin de juiste randvoorwaarden te bieden”.

HOOFDSTUK 2: ONTWIKKELING OP EIGEN WIJZE EN OP EIGEN TEMPO BINNEN EEN OPTIMALE LEEROMGEVING

2.1 VEILIG EN VERTROUWD [EMOTIONELE VEILIGHEID]

Elk kind wil zich ontwikkelen. Daarbij is het belangrijk dat het zich fijn en thuis voelt op de BSO. Vanuit deze emotionele veiligheid zullen kinderen de uitdaging aangaan om te experimenteren, nieuwe ervaringen op te doen en zich zo spelenderwijs te ontwikkelen. Kinderen kunnen daarbij rekenen op de pedagogische medewerkers die er altijd zijn als veilig en vertrouwd baken, voor een duwtje in de rug, een knuffel om te laten weten hoe trots dat we op ze zijn en om ze op te vangen als het even niet lukt. Bij BSO Okidoki dragen wij bij aan de emotionele veiligheid van kinderen door het aanbieden van structuur en voorspelbaarheid, gebruik te maken van mentorschap en kinderen de gelegenheid te geven om te kunnen wennen.

Daarnaast benaderen de pedagogisch medewerkers de kinderen vanuit zes interactievaardigheden: sensitieve responsiviteit, respect voor de autonomie, praten en uitleggen, structuur en grenzen stellen, ontwikkelingsstimulering en het begeleiden van interacties. Deze vaardigheden hebben een grote invloed op de ontwikkeling en het welbevinden van kinderen en zijn daarom van groot belang. Allereerst zullen de eerste 5 interactievaardigheden beschreven worden. De interactievaardigheden, 'het begeleiden van interacties' en 'ontwikkelingsstimulering' zijn terug te vinden in de hoofdstukken 'persoonlijke ontwikkeling' en 'sociale ontwikkeling'.

2.1.1 PRATEN EN UITLEGGEN

De pedagogisch medewerkers communiceren voortdurend met de kinderen waarin zij hen voorzien van uitleg en het handelen van zowel henzelf als dat van de kinderen benoemen. Op deze manier worden de omgeving en gebeurtenissen die zich hierin afspelen voorspelbaar voor de kinderen. Zoals in onze visie beschreven hechten wij grote waarde aan de communicatie met de kinderen. De interactievaardigheid: Praten en uitleggen is hierbij van groot belang. In deze paragraaf zal worden beschreven hoe wij hier vorm aan geven in de praktijk:

- ⊗ De pedagogisch medewerker schept een rijke, talige setting door inrichting en de materialen. Bij BSO Okidoki willen wij de hoeken zo interessant mogelijk maken zodat deze voor ieder kind aanspreken om te gaan spelen.
- ⊗ Wij werken regelmatig in kleine groepjes (kleine kring) bijvoorbeeld tijdens activiteiten. Hierdoor kunnen wij nog beter inspelen op de individuele behoeften en ontwikkelingsniveaus van ieder kind.
- ⊗ Kinderen krijgen de gelegenheid zelf te bepalen waar zij over willen praten hierin wordt altijd de behoefte van het kind en zijn interesse gevolgd.
- ⊗ De pedagogisch medewerkers voeren naast dagelijkse gesprekken ook "denk" gesprekken met de kinderen waarin kinderen worden gestimuleerd om bijvoorbeeld hun ideeën te verwoorden of er worden prikkelende vragen aan de kinderen gesteld.
- ⊗ De pedagogisch medewerker stemt inhoud, manier van praten en taal af op de interesse en het begripsniveau van de kinderen.
- ⊗ De pedagogisch medewerker breidt uit wat de kinderen zeggen. *Kind: "Ik heb een hondje thuis."*
Pedagogisch medewerker: "Ga je ook met het hondje wandelen in het park?"
- ⊗ De pedagogisch medewerker observeert de taalontwikkeling van het kind en stimuleert het kind in de zone van naaste ontwikkeling.
- ⊗ Als het kind een foutje maakt in uitspraak of grammatica dan verbetert de pedagogisch medewerker het kind door het goede woord in een correct zinnetje te herhalen. *Kind: "De bal is gevallen."*
Pedagogisch medewerker: "Ik zie ook dat de bal gevallen is. Zullen wij hem zo weer oppakken dan kun je er weer mee spelen."
- ⊗ De pedagogisch medewerker biedt extra ondersteuning op het gebied van taal indien nodig:
  - *Schept vrolijke sfeer rond taal*
  - *Geeft individuele aandacht*
  - *Vertraagt tempo*
  - *Biedt vaste taal bij rituelen aan*
  - *Geeft extra herhaling en extra non-verbale ondersteuning*
  - *Controleert op speelse wijze taalkennis en taalbegrip*

2.1.2 SENSITIEVE RESPONSIVITEIT

Binnen sensitieve responsiviteit staan liefde en begrip centraal. Met sensitieve responsiviteit bedoelen we dat pedagogisch medewerkers liefde uitstralen, en ondersteunend en begripvol aanwezig zijn als veilige haven voor het kind. Zij hebben oog voor het welzijn van de kinderen en de signalen die zij afgeven, en reageren hier tijdig en op adequate wijze op. Hierdoor voelt het kind zich begrepen, geaccepteerd en veilig. Zoals in onze visie beschreven zien wij het gevoel van veiligheid van een kind als belangrijke voorwaarde om tot ontwikkelen te komen. Hierbij is de interactievaardigheid: 'Sensitieve responsiviteit' van grote waarde. Bij BSO Okidoki benaderen wij de kinderen vanuit sensitieve responsiviteit op de volgende manieren:

- ⊗ De pedagogisch medewerker zorgt voor voldoende tijd en kansen om alle kinderen te leren kennen. Op deze manier weten wij wat de interesses en behoeften van het kind zijn en kunnen de pedagogisch medewerkers hier zo goed mogelijk op inspelen.
- ⊗ Alle kinderen worden individueel begroet bij binnenkomst en vertrek. Dit gebeurt tijdens het tafel moment aan het begin van de middag.
- ⊗ De kinderen worden gedurende de dag regelmatig bij hen naar genoemd. *"Boas, wil jij vertellen wat je in het weekend hebt gedaan?"*
- ⊗ De pedagogisch medewerkers kijken vriendelijk rond in de groep en hebben een open en toegankelijke lichaamshouding.
- ⊗ De pedagogisch medewerker zorgt ervoor dat de aandacht over de kinderen eerlijk verdeeld wordt. Onze pedagogisch medewerkers hebben kennis van het ontwikkelingsniveau van de kinderen waardoor zij goed weten wat zij van welke kinderen kunnen verwachten en hoe zij daarop in kunnen spelen.
- ⊗ Alle kinderen krijgen gedurende de dag individuele aandacht van de pedagogisch medewerker. Dit kan zijn door even een gesprek met het kind te hebben. Maar ook doordat de pedagogisch medewerker een activiteit met het kind uitvoert. Door onze kleinschaligheid kunnen wij deze individuele aandacht makkelijk bieden wat een positieve uitwerking heeft op de ontwikkeling van de kinderen.
- ⊗ Gevoelens mogen er zijn. Dit uit zich op verschillende manieren. Een kind dat wordt getroost wanneer het verdrietig is, een kind dat de ruimte krijgt om boos te zijn. Binnen onze BSO wordt er een rusthoek gecreëerd waar kinderen tot rust of bij kunnen komen. Onze pedagogisch medewerkers zullen de emoties van de kinderen hierin ook zoveel mogelijk benoemen en begrip tonen zodat het kind zich gezien voelt. Daarnaast draagt dit bij aan het op een verantwoorde manier uiten van de emoties.
- ⊗ De pedagogisch medewerker benoemt zo veel mogelijk. Denk hierbij aan het benoemen wat de pedagogisch medewerker doet, benoemen wat het kind doet, benoemen waar het kind naar kijkt of interesse voor heeft en benoemen wat er gebeurt. *"Ik loop even naar de keuken om fruit te pakken, ik kom zo terug."*
- ⊗ De pedagogisch medewerker geeft concrete complimentjes over het gedrag van het kind. *"Wat heb jij goed je best gedaan met opruimen! Hierdoor kunnen we nu lekker naar buiten."*
- ⊗ De pedagogisch medewerker ziet de behoefte van het kind, benoemt deze en vraagt aan het kind of dit juist is en reageert hier passend op. Aan de behoeftes van kinderen wordt zoveel mogelijk tegemoetgekomen. *"Ik zie dat je op de bank zit, ben je moe?" Kind: "Ja ik ben een beetje moe." Pedagogisch medewerker: "Dat snap ik het was ook een lange dag op school. Vind je het fijn om even een boekje te lezen?" Kind: "Ja dat wil ik wel."*

2.1.3 RESPECT VOOR DE AUTONOMIE

Bij BSO Okidoki mag elk kind zichzelf zijn, het mag groeien in wie hij is, met zijn eigen karakter, talenten en voorkeuren. Pedagogisch medewerkers hebben oog en oor voor de eigenheid van ieder kind. Zij gaan respectvol en liefdevol om met kinderen en scheppen de voorwaarden waarbinnen elk kind zichzelf kan zijn, zich ontspannen en prettig voelt en zich in zijn eigen tempo kan ontwikkelen. Door kinderen aan te spreken op hun individualiteit en zelfstandigheid, krijgen kinderen de kans om dingen zelfstandig uit te proberen, initiatief te nemen, mee te denken en keuzes te maken. Hierdoor voelen kinderen zich gezien en gehoord als een eigen persoon en ontwikkelen verantwoordelijkheidsgevoel. Bij BSO Okidoki tonen wij respect voor de autonomie van de kinderen door:

- ⊗ De pedagogisch medewerker geeft het kind de ruimte om zijn eigen gang te gaan en zijn eigen keuze te maken. Denk hierbij aan; waar ga ik spelen, aan welke activiteit ga ik meedoen, welk fruit pak ik van het bord etc.
- ⊗ De pedagogisch medewerkers geven de kinderen de tijd om zelf iets uit te proberen. Ook als het niet direct lukt, de pedagogisch medewerkers stimuleren dan het kind en helpen door middel van praten met en uitleggen aan het kind. *“De pedagogisch medewerker ziet dat Joris (4) zelf probeert zijn schoen aan te doen, het lukt niet direct en hij trekt hard aan zijn schoen. De pedagogisch medewerker laat hem rustig proberen, na een aantal minuten zegt Joris ‘lukt niet’, ‘dat is nog best lastig, je eigen schoen uit doen, je bent hard aan het oefenen zie ik, als je eerst je klittenband los maakt gaat het misschien makkelijker’ benoemt de pedagogisch medewerker terwijl ze aanwijst waar het klittend zit.”*
- ⊗ De pedagogisch medewerkers stimuleren de kinderen om zoveel mogelijk zelf te doen, denk hierbij aan het zelf aantrekken van de jas en zelf hun rits dichtmaken of helpen met de afwas. De kinderen worden ook gestimuleerd om elkaar te helpen mocht iets niet lukken. *‘Tobias ik zie dat Faya haar schoenen niet uitkrijgt, zou jij haar misschien kunnen helpen?’*
- ⊗ De pedagogisch medewerker ziet kinderen als individuen in de groep. We vinden het belangrijk om voor ieder kind de ruimte te geven om zich op zijn eigen manier te ontwikkelen waarbinnen wij de juiste stimulans en begeleiding bieden.
- ⊗ De pedagogisch medewerker toont geduld voor ideeën en oplossingen van het kind en gaat indien de situatie het toelaat hierin mee. *“De pedagogisch medewerker benoemt naar de kinderen dat ze naar buiten toe gaan, Jill (6) is nog met de keukenspulletjes in de keukenhoek aan het spelen. ‘Ga je ook mee Jill?’ vraagt de pedagogisch medewerker. Jill benoemt dat zij nog zo graag met de keukenspulletjes verder wil spelen. Wanneer de pedagogisch medewerker aangeeft dat het echt tijd is om naar buiten te gaan zegt Jill ‘mogen de keukenspulletjes anders mee naar buiten juf? Dan kunnen we er mee picknicken’. Ondanks dat de pedagogisch medewerker dit niet direct in gedachte had vindt ze dit een erg creatief idee van Jill en stemt hierin toe.”*
- ⊗ De pedagogisch medewerker voorkomt commanderen en nee zeggen zoveel mogelijk. In plaats daarvan vraagt zij de medewerking van de kinderen. *“Doe jij de duploblokjes in de bak?”, “wil jij voor mij de klei pakken?”*
- ⊗ De pedagogisch medewerker spreekt waardering en erkenning uit voor eigen initiatieven, ideeën en gedachtes van de kinderen en volgt deze initiatieven wanneer dit mogelijk is *“Wat een goed idee van jou Jill, daar had ik zelf nog niet aan gedacht, kom dan zoeken we een picknickkleed en dan nemen we de keukenspulletjes mee naar buiten”.*
- ⊗ De pedagogisch medewerker laat kinderen zelfstandig doen wat ze zelfstandig kunnen doen. Zoals: jas aandoen en de tafel dekken.
- ⊗ De pedagogisch medewerker laat kinderen meedenken, meepraten en meebeslissen. Zo kunnen de oudere kinderen betrokken worden bij het bedenken en maken van de groepsregels en kunnen de jonge kinderen een activiteit kiezen door ze uit twee opties te laten kiezen *“Sepp wil jij mee naar buiten of blijf je binnen kleien?”. “Wat vinden jullie belangrijke regels voor op de groep?”*
- ⊗ De pedagogisch medewerker geeft kinderen (op eigen niveau) medeverantwoordelijkheid voor de gang van zaken op de groep. Zoals: meehelpen met tafel dekken en afruimen.
- ⊗ De pedagogisch medewerker kapt een discussie of weerwoord van kinderen niet meteen af, maar probeert een dialoog aan te gaan en de gedachtegang van het kind te achterhalen. *“Zoë (6) en Dani (8) rennen over de groep, de pedagogisch medewerker benoemt ‘Zoë en Dani, ik zie jullie rennen op de groep, binnen mogen jullie lopen’, ‘maar we spelen tikkertje juf’ zegt Dani terug. ‘oké, maar hoe kunnen jullie er dan voor zorgen dat jullie niet ergens tegenaan botsen en de andere kinderen rustig kunnen blijven spelen?’ vraagt de pedagogisch medewerker terug, zonder direct te benoemen dat dit niet mag.”*

2.1.4 STRUCTUUR EN GRENZEN STELLEN

Elk kind gedijt het best in een omgeving die duidelijke rituelen, structuur en grenzen heeft, omdat hij zich daar veilig en geborgen in voelt. Bij een duidelijke structuur en voorspelbaarheid kunnen kinderen zich voorbereiden op wat komen gaat, doordat zij weten waar zij aan toe zijn. Regels en grenzen bieden kinderen daarnaast duidelijkheid in wat er van hen verwacht wordt. Dit alles zorgt niet alleen voor rust maar ook voor emotionele veiligheid. Vanuit deze emotionele veiligheid kunnen kinderen zich volop storten op het verkennen van hun omgeving. Bij BSO Okidoki bieden wij kinderen structuur en grenzen aan op de volgende manier:

- ⊗ De pedagogisch medewerker is ten alle tijden het voorbeeld voor kinderen. In haar communicatie en omgang met kinderen, ouders en collega's laat zij dan ook voorbeeld gedrag zien
- ⊗ Er wordt gedurende de opvang gewerkt volgens de dagindeling, dit zorgt voor een duidelijk structuur en zo weten de kinderen wat er van hen verwacht wordt (zie hoofdstuk 3.2.1).
- ⊗ De pedagogisch medewerker kan de dagindeling aanpassen wanneer dat in belang van de kinderen is.
- ⊗ De pedagogisch medewerker bouwt herkenbare stappen in bij overgangssituaties (aankondigen, voorbereiden nieuwe situaties, oude situaties afronden.)
- ⊗ De pedagogisch medewerker komt haar beloftes na en doet wat zij zegt.
- ⊗ De pedagogisch medewerkers geven zoveel mogelijk positieve gedragsaanwijzingen. Dit betekent dat er zo min mogelijk 'nee' tegen het kind wordt gezegd. Op eerste plaats wordt positief gedrag benoemt en geprezen. Indien het kind de regels binnen Okidoki even uit het oog verliest is dit in veel gevallen minimaal ongewenst gedrag. De pedagogisch medewerker gaat in gesprek met het kind op het taalniveau dat voor het kind haalbaar is. Hierbij wordt gebruik gemaakt van het stellen van open vragen of gesloten vragen afhankelijk van de leeftijd van het kind. Waarbij het kind de kans krijgt op zijn eigen gedrag te reflecteren en zelf met een oplossing of het gewenste gedrag naar voren te komen. *“Wanneer de pedagogisch medewerker bijvoorbeeld Tom (7) ziet rennen op de groep, loopt zij naar hem toe en zegt ‘Tom, ik zie jou rennen op de groep, waar mogen we ook alweer rennen?’, ‘buiten’ zegt Tom, ‘oké, dus wat ga je binnen dan nu doen?’, ‘lopen’ antwoordt Tom, ‘heel fijn Tom, antwoordt de pedagogisch medewerker terug.”*
Indien het ongewenste gedrag gevaar met zich meebrengt kan de pedagogisch medewerker ervoor kiezen het spel van het kind tijdelijk te beëindigen en het kind te vragen om wat anders te kiezen. Mocht het kind het gedrag blijven vertonen kan er na een aantal gesprekjes voor worden gekozen om het kind even op het nadenkstoeltje te plaatsen. Dit is slechts voor een korte periode (niet meer dan 3 minuten ongeacht de leeftijd), om na te denken over het gedrag en wat hij / zij wel mag gaan doen.
- ⊗ Op de groep zijn groepsregels. De pedagogisch medewerker geeft gedurende de weken aandacht aan de groepsregels en waarom deze belangrijk zijn. Dit wordt bijvoorbeeld gedaan in een groeps gesprek aan tafel. Zeker als er andere situaties zijn zoals extreme hitte dan wordt aan de kinderen uitgelegd wat de regel voor die dag is naast de standaard regels. Een positieve benadering is hierbij altijd het uitgangspunt
- ⊗ Bij ongewenst gedrag wordt het kind gewaarschuwd waarbij ook het gevolg van het gedrag wordt uitgelegd. *“Als je van de bank af springt dan kun je vallen en je pijn doen. Je mag op de bank zitten.”*
- ⊗ Als een kind na 2x waarschuwen nog steeds het ongewenste gedrag laat zien dan kan het kind een timeout krijgen en mag hij/zij even op de stoel op de gang zitten. Dit wordt naar behoefte van het kind ingezet. Het doel is om tot rust te komen en na te denken.
- ⊗ Op de groep van de BSO werken vaste pedagogisch medewerkers, waarbij het vaste gezichten criterium wordt gehandhaafd.
- ⊗ De pedagogische medewerker geeft een non-verbale reactie op het negatieve gedrag zoals een blik.
- ⊗ De pedagogisch medewerker waardeert positief gedrag zowel verbaal als non-verbaal. Hierbij benoemt zij wat het kind goed doet. *“Wat fijn dat jij mij helpt met tafel dekken! Dan kunnen we zo aan tafel.”*
- ⊗ De pedagogisch medewerker kan humor gebruiken om de kinderen te laten inzien wat zij van het kind verwacht.

2.1.5 MENTORSCHAP & VASTE GEZICHTEN

Naast dat wij met vaste gezichten werken, werken wij ook met mentorschap. Zo zijn alle kinderen van BSO Okidoki voorzien van een mentor (één van de vaste medewerkers op de groep). Deze mentor is verantwoordelijk voor het monitoren, observeren en stimuleren van de ontwikkeling van het kind. Daarnaast is zij het aanspreekpunt voor zowel ouder als kind. Op deze manier worden de pedagogisch medewerkers, kinderen én ouders in staat gesteld om een vertrouwensband met elkaar op te bouwen, van waaruit op één lijn gewerkt kan worden betreft de verzorging, opvoeding en ontwikkelingsstimulering van de kinderen. De mentor observeert het kind één keer per jaar en voert als ouders daar behoefte aan hebben een oudergesprek.

Ouders en kind maken, nog voordat zij starten bij BSO met de aangewezen mentor gedurende het intakegesprek. Ouders krijgen mondeling te horen wie de mentor van hun kind is. De mentor voert bij voorkeur het intakegesprek, indien dit niet mogelijk is dan zal de ouder gedurende het intakegesprek mondeling op de hoogte worden gesteld wie de mentor van hun kind is.

De taken van de mentor puntsgewijs beschreven:

- ⊗ De mentor is verantwoordelijk voor het observeren van het gedrag van uw kind en bespreekt met u eventuele bijzonderheden als u daar behoefte aan heeft of als wij denken dat het nodig is. De mentor observeert het kind aan de hand van observatielijsten.
- ⊗ De bevindingen vanuit de observatielijsten worden opgeslagen door de mentor in het kind dossier.
- ⊗ De mentor is verantwoordelijk voor eventueel contact met school als dit nodig is.
- ⊗ De mentor is het vaste aanspreekpunt voor ouders over de ontwikkeling van hun kind. Als er meer observaties nodig zijn dan kunnen deze door de mentor worden gerealiseerd.

2.1.6 WENNEN

Bij binnenkomst van een nieuw kind ontfermt een vaste pedagogisch medewerker zich over het kind. Er is veel aandacht voor het zich thuis voelen op de vestiging en om een relatie op te kunnen bouwen met de pedagogisch medewerker. Deze pedagogisch medewerker is ook het aanspreekpunt voor de ouder van dat kind. Het kind neemt enorm veel indrukken op in deze periode en kan nog erg verlegen zijn. Daarom hanteren wij binnen BSO Okidoki een wenperiode van 1 middag, zodat het kind de gelegenheid krijgt om rustig aan de nieuwe omgeving, pedagogisch medewerkers en kinderen te kunnen wennen. Tijdens de wemmiddag vragen wij ouders om goed telefonisch bereikbaar te zijn zodat wij hen altijd kunnen bereiken mocht het kind meer moeite hebben met het wennen dan gedacht. Hierbij kijken wij altijd naar de behoefte van het kind en staat het gevoel van veiligheid voor het kind voorop.

Het wenmoment is niet verplicht. Wel bieden wij het altijd aan. Kinderen die op het kinderdagverblijf zitten komen altijd wel even kijken bij de BSO, waardoor ze ook al wat komen wennen. Tijdens het intakegesprek spreken wij met ouders af of en wanneer het wenmoment zal plaatsvinden. Hieronder volgt een voorbeeld van een wenschema.

Voorbeeld van een wenschema

Intakegesprek	Tijdens het intakegesprek maken ouders kennis met de mentor en is er de mogelijkheid om belangrijke informatie met elkaar uit te wisselen en de wenmomenten af te stemmen.
Wendag 14:30 – 16:30	Het kind komt twee uur wennen op de groep waarbij het kennismaat met de andere kinderen en de pedagogisch medewerkers. Wij vragen ouders goed bereikbaar te zijn indien het wenmoment nog te lang blijkt.

2.2 SPELEN IS LEREN [PERSOONLIJKE ONTWIKKELING]

Kinderen zijn van nature nieuwsgierig en gaan graag op onderzoek uit. Zo verkennen ze hun omgeving, de aard van de dingen en hun eigen mogelijkheden en onmogelijkheden. Ze vinden uitdagingen, proberen oplossingen uit en doen allerlei ervaringen op die hen helpen hun kennis, veerkracht, zelfstandigheid, zelfvertrouwen en creativiteit te ontwikkelen. Dit spel van doen en ontdekken (ervarend leren) is een serieuze zaak en gaat – soms letterlijk- met vallen en opstaan. Daarbij herhalen ze graag; het is hun manier om te oefenen wat ze net ontdekt of geleerd hebben totdat ze iets onder de knie hebben. Daar zijn zij dan heel trots op en wij zijn heel trots op hen. We geven kinderen de ruimte om te experimenteren, ze mogen leren door te ervaren, zo wordt elke dag een bijzondere dag.

2.2.1 MOTORISCHE VAARDIGHEDEN

Onder de motorische vaardigheden wordt zowel de grove als de fijne motoriek bedoeld. Onder de grove motoriek vallen grote bewegingen, zoals rollen, kruipen, lopen, springen of rennen. Onder de fijne motoriek verstaan we de kleine bewegingen, waar meer aandacht of concentratie voor nodig zijn, zoals knippen, tekenen, kralen rijgen en de pincetgreep. Van baby tot peuter maken kinderen enorme stappen binnen hun motorische ontwikkeling. Ze zullen gaan omrollen, tijgeren, kruipen, optrekken, zelfstandig staan, de eerste stapjes zetten, zelfstandig eten en drinken, aan- en uitkleden, springen, klimmen, rennen, et. cetera. Zo is te zien dat ontwikkeling van de motorische vaardigheden enorm bijdragen aan het opgroeien tot een zelfstandig individu. Hierbij is te zien dat de grove en fijne motoriek nauw met elkaar zijn verbonden. Kinderen moeten vaak bepaalde vaardigheden binnen de grove motoriek beheersen alvorens zij toe zijn aan activiteiten binnen de fijne motoriek. Daarnaast is de motorische ontwikkeling nauw in verbinding met andere ontwikkelingsgebieden, zo vraagt de ontwikkeling van spraak en het uiten van emoties om motorische vaardigheden.

Bij BSO Okidoki krijgen kinderen de kans hun motorische vaardigheden verder te ontwikkelen, hiervoor krijgen zij stimulans, activiteiten en begeleiding aangeboden. Binnen het stimuleren van de motorische ontwikkeling sluiten de pedagogisch medewerkers aan op de verschillende leeftijden en ontwikkelingsniveaus van de kinderen:

De ontwikkeling van de motorische vaardigheden van het schoolgaande kind

Vanaf 4 jaar gaan kinderen zich bezig houden met het verfijnen van de motorische vaardigheden. Zo hebben zij zich al heel wat bewegingen eigen gemaakt als rennen, springen, overgooien, stappen en klimmen, alleen zijn deze nog niet zo gecontroleerd. Naarmate kinderen ouder worden krijgen zij steeds meer controle over hun bewegingen en breiden hun motorische vaardigheden uit met bewegingen als huppelen, hinkelen en veters strikken. Vanaf een jaar of 7 worden kinderen steeds sneller en soepeler in het maken van bewegingen en gaan zich bezighouden met ingewikkeldere bewegingen als touwtje springen, het schrijven van letters en woorden, en kopjeduikelen. Zij zullen zich daarnaast steeds meer gaan vergelijken met anderen, waardoor het spelen van wedstrijdjes maar al te leuk is. Vanaf een jaar of 10 hebben kinderen zich allerlei ingewikkelde vaardigheden eigen gemaakt en ontwikkelen zich daarnaast in spiersterkte, coördinatie en stabiliteit van bewegingen, waarin ook te zien is dat de een behendiger en sterker is dan de ander. Ook het uithoudingsvermogen vergroot zich, waardoor kinderen sporten steeds beter onder de knie krijgen. In de fijne motoriek is daarnaast te zien dat de oog-hand coördinatie zich zodanig ontwikkeld heeft dat kinderen zich met de kleinste werkjes bezig kunnen houden.

Binnen BSO Okidoki stimuleren wij de motorische vaardigheden op de volgende manier:

- ⊗ Door het aanbieden van buitenspel activiteiten. Denk hierbij aan touwtje springen, hinkelen, fietsen, stappen, rennen, springen, klimmen en klauteren, tikkertje, voetbal, tafeltennis of het organiseren van een estafette. Op deze manier wordt de grove motoriek gestimuleerd.
- ⊗ Door het aanbieden van creatieve activiteiten om zo de fijne motoriek te stimuleren. Denk hierbij aan mozaïeken, het maken van eigen sieraden doormiddel van rijgen van kralen, papier-maché en het aanbieden van strijkkralen.
- ⊗ Door het aanbieden van schrijfactiviteiten, zoals het maken van een strip, rap of 'BSO krant'
- ⊗ Het spelen van dans/ beweegspelletjes, zoals 'stop dans' en stoelendans.
- ⊗ Het aanbieden van sport- en spelactiviteiten zoals, trefbal, (paaltjes)voetbal, lummelen en 'Anne Maria Koekkoek'.
- ⊗ Kinderen krijgen de kans om zelf dingen te doen zoals zelf hun schoenen uittrekken.

“Youri (7 jaar) is met de duplo aan het spelen. De pedagogisch medewerker pakt nog een bak duplo waar ook dieren bij zitten en zet hem naast Youri neer zodat hij deze ook kan gebruiken in zijn spel. Omdat Youri aan het oefenen is met rekenen heeft zij bewust meerdere dieren neergelegd om hem te stimuleren met het tellen. Wanneer ze ziet dat Youri hokken voor de dieren aan het bouwen is en berekent dat er twee zebra’s in een hok passen benoemt ze: “Wat goed bedacht van jou Youri! Jij bouwt hokken waar precies genoeg dieren in passen.” Om hem zo aan te moedigen.”

2.2.2 CREATIEVE VAARDIGHEDEN

Bij de creatieve vaardigheden gaat het om het creatieve brein. Kinderen zijn van nature creatief. Zo is te zien dat zij creatief zijn in hun spel en in het gebruik van (speel)materiaal, en in het oplossen van problemen en knutselactiviteiten tot de meest creatieve ideeën kunnen komen. De creatieve en fantasierijke ideeën waar kinderen op komen, kunnen wij als volwassenen haast niet meer op komen. Het is dan ook de kunst van de pedagogisch medewerkers om deze creativiteit en fantasie aan te spreken en kinderen de ruimte te geven om zich creatief te uiten. Binnen het aanspreken van deze creativiteit, sluiten de pedagogisch medewerkers aan op de verschillende leeftijden en ontwikkelingsgebieden:

De ontwikkeling van de creatieve vaardigheden bij het schoolgaande kind

Tussen de 4 en 6 jaar laten kinderen zich nog niet remmen in hun creativiteit, en spelen dan ook nog volop op het gebied van fantasiespel, zoals bijvoorbeeld rollenspellen. Verder beschikken kinderen rond deze leeftijd over de vaardigheid om zelfstandig dansjes te bedenken en deze ook uit te voeren. Vanaf 7 jaar raken kinderen steeds behendiger in het gebruiken van een kwast, potlood en schaar, waardoor zij zelfstandig kunnen knutselen. Zij raken zich daarbij bewust van de meningen en ideeën van anderen en kijken zo ook kritischer naar hun eigen knutselwerkjes. Vanaf een jaar of 10 is het doen van een dansje voor het publiek voorbij, omdat kinderen dit dan gek vinden.

Binnen BSO de Okidoki stimuleren wij de creatieve ontwikkeling op de volgende manier:

- ⊗ Door het aanbieden knutselmaterialen. Denk hierbij aan papier, lijm, scharen, verf, potloden, prikpenen,
- ⊗ Door het aanbieden van knutselactiviteiten, zoals mozaïeken, het maken van eigen sieraden doormiddel van rijgen van kralen, papier-maché en het aanbieden van strijkkralen.
- ⊗ Door het aanbieden en dans en toneel activiteiten. Dit kunnen kinderen op eigen initiatief doen tijdens een vrij spel moment of tijdens een activiteit waarbij er bijvoorbeeld een danswedstrijd georganiseerd wordt.
- ⊗ Door kinderen mee laten zoeken naar oplossingen, zoals tijdens het uitvoeren van een proefje bijvoorbeeld te vragen: *“Hoe kunnen we ervoor zorgen dat deze voorwerpen blijven drijven in de emmer met water?”*
- ⊗ Door het aanbieden van fantasierijk speel materiaal zoals, verkleedkleden, poppen en barbies.
- ⊗ Een voorbereide ruimte; de pedagogisch medewerker richt de ruimte zo in dat kinderen uitgedaagd worden tot het spelen van spel. Denk hierbij aan de tafel in de huishoek te dekken, knutselmateriaal op de tafel neer te leggen en de lego en accessoires op het speelkleed neer te leggen.

“Op de tafel staan kleine flesjes met daarnaast bakjes met verschillende materialen (pasta, rijst, kikkererwten, linzen), ieder kind mag een flesje vullen en daarvoor zelf de materialen kiezen die het hiervoor wil gebruiken, als het kind dit gedaan heeft mag het de dop op de fles draaien en ontdekken welk muziekinstrument het gecreëerd heeft. Wanneer iedereen klaar is zingen de pedagogisch medewerkers liedjes met de kinderen waarbij de kinderen hun eigen gemaakte muziekinstrument mogen gebruiken.”

2.2.3 COGNITIEVE VAARDIGHEDEN

De cognitieve ontwikkeling betreft het proces van het 'leren' bij kinderen. Hierin gaat het om het eigen maken van cognitieve vaardigheden als het denken, bewustzijn, concentreren, onthouden, het waarnemen en het verwerken van informatie, en het terughalen en toepassen van deze informatie. De ontwikkeling van cognitieve vaardigheden is een ontwikkelingsaspect dat niet op zichzelf staat. De sociale, emotionele en motorische ontwikkeling vormen de basis waarop deze ontwikkeling voort kan bouwen. Van baby tot schoolgaand kind maken kinderen zich eigen met deze vaardigheden en doorlopen hierin verschillende ontwikkelingsniveaus.

Naarmate kinderen ouder worden raken zij geïnteresseerd in wat er allemaal om hen heen gebeurt en waarom. Door middel van het stellen van deze "Waarom" vragen, verkennen kinderen de wereld dan ook steeds meer. Daarnaast komen kinderen van 4 en 5 jaar voor het eerst in aanraking met lezen en rekenen op school, door te oefenen met het lezen van letters en ordenen. In groep 3 begint het echte leren lezen, schrijven en rekenen. Door middel van het eigen maken van deze vaardigheden kunnen kinderen zich naarmate zij ouder worden vanaf 9 jaar ook bezig gaan houden met vakken als aardrijkskunde, geschiedenis en natuur. Daarnaast leren kinderen steeds concreter te denken en gebruiken daarbij minder hun fantasie. Zij gaan zich steeds meer bezig houden met maatschappelijke onderwerpen als oorlog en armoede.

Binnen BSO Okidoki stimuleren wij de cognitieve ontwikkeling op de volgende manier:

- ⊗ Door met kinderen in gesprek te gaan over verschillende onderwerpen die kinderen op dat moment bezig houden. Denk daarbij aan tijdens het eetmoment aan tafel een onderwerp dat in het jeugdjournaal aan bod is gekomen te bespreken.
- ⊗ Door het beantwoorden van vragen beantwoorden en hier verder op in gaan. Wanneer een kind bijvoorbeeld tijdens het fruitmoment aan tafel vraagt hoe het komt dat er tijdens het onweer bliksem ontstaat zou de pedagogisch medewerker dit aan de kinderen kunnen vragen en waar nodig het antwoord aan te vullen.
- ⊗ Door het aanbieden van puzzels.
- ⊗ Door het aanbieden van denkspellen/activiteiten, zoals raadsels, rebussen en woordzoekers.
- ⊗ Door het inzetten van geplande en ongeplande leermomenten.

"De pedagogisch medewerker legt gekleurde papieren verspreid over de groep. Zij benoemt de kleuren. Vervolgens mogen de kinderen op een bepaalde manier, kruipend, springend, als een slang etc. naar de kleur toe gaan. "Kunnen jullie kruipend naar de rode plaats?" Een variatie op deze activiteit kan zijn is om iedereen met een blauwe broek naar het blauwe blaadje te laten gaan."

2.2.4 TAALVAARDIGHEDEN

Van jongs af aan komen kinderen al in contact met taal. Door middel van het horen van taal leren kinderen betekenis te geven aan de wereld om hen heen, binnen BSO Okidoki wordt er gedurende de dag in groepsverband alleen Nederlands gesproken met de kinderen. Bij de intake wordt er aan de ouders gevraagd welke voorkeur spreektaal zij hebben. Ouders kunnen hierbij aangeven dat hun voorkeur ligt bij de Limburgse streektaal. Indien ouders dit aangeven tijdens de intake zullen de pedagogisch medewerkers bij individuele contactmomenten met het kind in de streektaal spreken. Indien ouder aangeven dat de pedagogisch medewerkers geen streektaal met hun kind mogen spreken, zal de pedagogisch medewerkers gedurende de individuele contactmomenten alleen Nederlands spreken met het kind.

Bij BSO Okidoki praten de pedagogisch medewerkers dan ook voortdurend tegen en met de kinderen, door middel van de interactievaardigheid praten en uitleggen. Zo benoemen zij hun eigen handelen en het handelen van de kinderen, waardoor de woordenschat zich vergroot en kinderen leren om deze woorden te koppelen aan de dingen die zij zien in hun omgeving. Daarnaast benoemen zij de gevoelens en behoeftes van de kinderen en van zichzelf waardoor kinderen deze woorden weer kunnen linken aan de gevoelens en behoeftes die zij ervaren. Kinderen kunnen op hun beurt weer oefenen met het toepassen van de geleerde woorden in gesproken taal met de pedagogisch medewerkers. Er vindt zo interactie plaats met kinderen in alle leeftijdscategorieën, in verschillende vormen, waarin rekening gehouden wordt met de leeftijd en het ontwikkelingsniveau van het kind.

De taalontwikkeling van het schoolgaande kind

De woordenschat van schoolgaande kinderen breidt zich steeds meer uit. Zo beschikken kinderen in de leeftijd van 4 tot 6 jaar al over een woordenschat van 3000 woorden. Net als de oudere peuters, oefenen kinderen flink met het toepassen van de grammatica en naarmate kinderen ouder worden (zo rond de 10 jaar) maken zij zich de grammaticaregels steeds meer eigen. In de kleuterleeftijd leren kinderen steeds ingewikkeldere zinnen te maken en krijgen interesse in letters en het schrijven van letters. Vanaf 6 á 7 jaar gaan kinderen dan ook oefenen met lezen en schrijven op school, waardoor kinderen steeds meer woorden bij leren en langere zinnen leren te maken. Kinderen oefenen met het spreken van taal, maar ook met het gebruiken van taal om informatie op te zoeken zoals in boeken of op internet. Vanaf een jaar of 10 hebben kinderen de taal goed

onder de knie, waarin te zien is dat de woordenschat zich nog verder uitbreidt, en de zinsopbouw en spelling zich verbetert. Kinderen raken daardoor ook steeds behendiger in het benoemen van de eigen gevoelens, ideeën, behoeftes, gedachtes, meningen en ervaringen.

De pedagogisch medewerker is alert op de gevoelige periode waarin het kind zich binnen de taalontwikkeling in verkeerdt en speelt daar op de volgende manier op in:

- ⊗ Door te ondersteunen in grammaticagebruik. Wanneer een kind bijvoorbeeld zegt: *'ik ben loopte gister naar de winkel om zonder mijn moeder brood te kopen'* corrigeert de pedagogisch medewerker het kind in haar reactie door te zeggen: *'liep jij gister alleen naar de winkel om brood te kopen? Dat is knap van jou?'*
- ⊗ Door het voeren van gesprekje en het voeren van discussies.
- ⊗ Door het voorleggen kleine vraagstukjes.
- ⊗ Door het zingen van liedjes.
- ⊗ Door kinderen de gelegenheid te geven om te lezen. Hierbij kan gedacht worden aan het invoeren van een "leeskwartiertje" waarbij de kinderen een boek of informatief tijdschrift mogen lezen en wordt er naar behoefte voorgelezen.
- ⊗ Door het aanbieden van creatieve activiteiten waarbij taal centraal staat. Denk hierbij aan het zelf maken van een woordzoeker, rebus, stip of rap.

"De pedagogisch medewerker gaat met de kinderen van 6 jaar en ouder in de kring zitten om een spelletje te doen. Ieder kind mag op een briefje iemand opschrijven. De briefjes worden in een bak gestopt waarna elk kind er eentje mag pakken. Dit briefje wordt op het hoofd geplakt. Het kind mag vragen stellen aan de andere kinderen om erachter te komen wie er op zijn voorhoofd staat."

2.2.5 ACTIVITEITEN EN WIJZE VAN ONTWIKKELEN BIJ OKIDOKI

Door middel van de ontwikkelingsgerichte begeleiding voor alle kinderen is de situatie in de BSO erop gericht dat het kind in een kindvriendelijke en gezellige omgeving een prettige dag ervaart. We bieden ontwikkelingsgerichte begeleiding door middel van onderstaande werkwijze. Ontwikkeling en leren vinden plaats doordat de kinderen deelnemen aan betekenisvolle activiteiten. De kansen op optimale ontwikkeling- en leerresultaten zijn optimaal omdat de interesses van kinderen worden aangesproken. Met deze wijze van begeleiden hebben we als doel voor iedere kind een prettige dag invulling te bieden zodat het kind graag bij Okidoki komt spelen.

Ervarend leren

Pedagogisch medewerkers stimuleren kinderen om zoveel mogelijk ervaringen op te doen. We bieden ze uitdagende materialen en activiteiten en spelen in op hun initiatieven. We doen een stapje opzij om ze te laten oefenen, zodat ze ook leren om op eigen benen te staan. Natuurlijk zijn we altijd in de buurt om een oogje in het zeil te houden. We moedigen de kinderen aan, prijzen hun initiatieven en accepteren en waarderen hun oplossingen en ideeën. We troosten ze als het even niet mee zit. Daarbij hebben we oog en respect voor de eigenheid en autonomie van het kind, dat zelf de inhoud en het tempo van zijn spel bepaalt. Dat betekent niet dat het kind stilstaat in ontwikkeling. We bieden ze juist uitdaging en stimuleren om nieuwe dingen uit te proberen.

Stimulerende omgeving

Binnen de leeromgeving vinden wij het heel belangrijk om het 'thuisgevoel' voor ieder kind te kunnen bieden. Dit doen wij door de ruimte en de inrichting zoveel mogelijk comfort en rust uit te laten stralen. De kleuren die wij op de BSO gebruiken zijn zo rustgevend en natuurlijk mogelijk. De muren zijn wit, de meubels en het verdere kleurgebruik is zoveel mogelijk blank hout, groen en blauw. Het speelgoed is een mix van verschillende materialen waarbij het meest gebruik wordt gemaakt van hout. Wij kiezen in ons speelmateriaal veelal voor hout omdat dit naast de rustige sfeer ook de fantasie van kinderen meer stimuleert dan druk gekleurd speelgoed. Daarnaast is hout ook duurzamer materiaal.

Verder is de groepsruimte verdeeld in hoeken waar de kinderen gericht tot spel kunnen komen. We hebben een: huishoek met poppen en een keukentje met de daarbij behorende materialen, een knutselhoek, een leeshoek en een tv hoek welke ook een rust en ontspan hoek voor de kinderen is. De tv gebruiken wij alleen om af en toe educatieve verantwoorde filmpjes met de kinderen op te kijken. Verder is er op de BSO ook een aparte plek waar

in alle rust eventueel huiswerk gemaakt kan worden. Het kringmoment waarin ieder kind individueel begroet wordt en we het dagprogramma bespreken doen wij met de kinderen aan tafel. In het speelmateriaal kijken wij bewust naar de behoeften van de kinderen en de verschillende leeftijdsfasen waarin zij zich bevinden en proberen wij hier zo goed mogelijk op aan te sluiten. Wij zullen kinderen ook regelmatig vragen stellen om na te gaan of het speelmateriaal en de hoeken op de groep nog voldoende aansluit bij hun behoeftes.

Het speelgoed staat zoveel mogelijk op kind hoogte zodat kinderen dit zelf kunnen pakken. Deze wijze van inrichten past goed bij onze visie waarbinnen wij het van belangrijke waarde achten dat kinderen naar eigen behoefte hun middag mogen invullen. Wij geloven dat een goed ingerichte ruimte bij kan dragen aan de ontwikkeling van het kind. De ruimte en het aanwezige spelmateriaal zullen de kinderen prikkelen tot spelen. Wij stellen hoge eisen aan een veilige speelomgeving. Zowel de binnen- als de buitenruimte bieden voor klein en groot een veilige basis om te spelen, te ontwikkelen en te ontdekken.

Leren door te helpen

De pedagogisch medewerker nodigt het kind uit om mee te helpen. Ze helpen de pedagogisch medewerkers met opruimen, eten klaar zetten en troosten van andere kinderen. Kinderen leren op spelende wijze om zichzelf te verzorgen. Jonge kinderen mogen helpen bij huishoudelijke taken als een teken van groot worden. Helpen vergroot het zelfvertrouwen van kinderen en het wij-gevoel in de groep. We stimuleren het bijvoorbeeld zelf smeren van de cracker of het zelf inschenken van het kind. De materialen in de ruimte maken dit mogelijk. Dat wat een kind zelf kan, mag het ook zelf doen.

Buiten spelen vinden we erg belangrijk:

Kliederen met zand en water, klauteren op boomstammen; kinderen vinden het heerlijk om buiten te spelen. De buitenspeelplek nodigt kinderen uit om creatief te zijn en zich ook buiten motorisch, zintuigelijk en sociaal te ontwikkelen. De buitenspeelplek biedt motorische oefensituaties zodat kinderen leren omgaan met risico's, zelfvertrouwen opbouwen en hun eigen grenzen leren kennen. Onze BSO locatie bevindt zich binnen de basisschool. Wij mogen gebruik maken van het schoolplein als onze buitenspeelruimte. Hier zijn verschillende speelmaterialen te vinden. Zo is er een klimrek en is er een mooie afwisseling gemaakt van gras, tegels en andere grondsoorten waarbinnen kinderen kunnen spelen en ontdekken.

2.2.6 ONTWIKKELINGSSTIMULERING

Bij de interactievaardigheid ontwikkelingsstimulering gaat het er om hoe de pedagogisch medewerkers kinderen stimuleren binnen de motorische, cognitieve, sociale, creatieve en taalontwikkeling. Door de juiste manier van communiceren en houding en een activiteiten- en speelgoed aanbod dat aansluit bij de ontwikkelingsfase kan de pedagogisch medewerker een kind op een positieve wijze een kind een stapje verder brengen in zijn of haar ontwikkeling.

Bij BSO Okidoki stimuleren wij kinderen in hun ontwikkeling door:

- ⊗ De pedagogisch medewerker biedt activiteiten aan, rekening houdend met verschillen in interesses van jongens en meisjes en manieren waarop ze onderzoeken, ontdekken samenspelen en de ruimte gebruiken. De groep wordt bijvoorbeeld wel eens gesplitst zodat kinderen de activiteit kunnen doen die bij hun behoefte past.
- ⊗ De pedagogisch medewerker toont belangstelling voor de bezigheid en interesse van kinderen. Dit is een voordeel van de kleinschaligheid van Okidoki de pedagogisch medewerkers kennen de kinderen goed en hebben goed zicht op hun algehele ontwikkeling.
- ⊗ Kinderen krijgen de ruimte om te spelen en zelf het spel te bepalen. Kinderen mogen kiezen in welke hoek ze willen spelen. De pedagogisch medewerker bemoeit zich over het algemeen niet met het verloop van het spel tenzij er een conflict ontstaat.
- ⊗ Er wordt ruimte geboden voor doen-alsof spel. Dit kan in de poppenhoek, met het winkeltje, of met verkleedkleden.
- ⊗ Kinderen worden door de pedagogisch medewerker gewezen op nieuwe mogelijkheden van speelmateriaal. Bijvoorbeeld Duplo kan ook op kleur gesorteerd worden of je kunt een domino maken van Kapla.
- ⊗ De spelbetrokkenheid van kinderen wordt vergroot doordat de pedagogisch medewerker door rustig nabij te zijn als de kinderen spelen.

- ⊗ Kijkt en luistert naar de kinderen tijdens spel om te verkennen waar de interesse ligt en de zone van de naaste ontwikkeling. *Bijvoorbeeld: Een kind houdt van puzzelen, de pedagogisch medewerker zorgt voor een wat moeilijkere puzzel voor het kind. Of het kind houdt van auto's maar heeft nog moeite met praten. De pedagogisch medewerker gaat een boekje aan het kind voorlezen over auto's.*
- ⊗ De pedagogisch medewerker speelt regelmatig met de kinderen mee en weet welke rol ze kan innemen. Zoals bijvoorbeeld: een begeleidende rol, een samenspel stimulerende rol of juist een observerende rol.
- ⊗ De pedagogisch medewerkers bieden een mix van vrij spel en begeleide activiteiten aan. Kinderen krijgen bij BSO Okidoki altijd de keuze om mee te doen aan een activiteit.
- ⊗ Er wordt gebruik gemaakt van de mogelijkheden die zich voordoen tijdens de dagelijkse verzorgings- en begeleidingsmomenten om kinderen te stimuleren. Zoals: brood smeren of vragen aan het kind wat zij gaat eten vandaag.
- ⊗ De pedagogisch medewerker heeft oog voor de talenten van kinderen en zorgt voor een gevarieerd activiteitenaanbod waarin kinderen talenten en interesses kunnen onderzoeken.
- ⊗ De pedagogisch medewerkers creëren kansen door kinderen in nieuwe leerrijke situaties te brengen. Dit wordt gedaan door het aanbieden van activiteiten en door alledaagse momenten te gebruiken. Zoals helpen met de planten water geven.
- ⊗ De pedagogisch medewerker biedt nieuwe materialen aan die uitnodigen tot spel en verandert regelmatig iets in de omgeving. Hierbij kijken de pedagogisch medewerkers naar de behoefte van de kinderen.
- ⊗ De pedagogisch medewerker kijkt en luistert naar de kinderen tijdens spel om te verkennen waar de interesse van het kind ligt en de zone van naaste ontwikkeling.
- ⊗ Er wordt gezorgd dat de inrichting en de materialen uitdagen tot spelen, ontdekken en onderzoeken. Er zijn verschillende hoeken waar de kinderen in kunnen spelen en ontdekken.

2.3 IK, JIJ, WIJ SAMEN [SOCIALE ONTWIKKELING]

Een BSO is bij uitstek de plek waar kinderen samen opgroeien. In de eerste levensjaren leren kinderen de beginselen van de sociale omgang met zichzelf en anderen, waardoor een belangrijke basis wordt gelegd op sociaal gebied. In de groep doen ze sociale ervaringen en vaardigheden op, zoals vriendschappen opbouwen, samen spelen en delen, rekening houden met anderen en kennis maken met verschillende waarden en normen. En ze kijken de kunst van elkaar af door anderen te imiteren, maar dagen elkaar ook uit. Zo leren ze nieuwe vaardigheden. Deze vaardigheden geven kinderen een brede basis die ze nodig hebben voor een goede ontwikkeling. Daarom neemt de groep pedagogisch gezien een belangrijke plaats in, zonder dat we het individuele kind uit het oog verliezen.

2.3.1 SAMENSPEL

Kinderen zijn sociale wezens. Ze leren van ons en van elkaar. Ze delen ervaringen, kijken hoe de ander iets doet, kibbelen over verschillen, zoeken samen oplossingen, leren overleggen en zich te verplaatsen in een ander en hebben plezier met elkaar. BSO Okidoki is een sociaal oefen terrein voor de kinderen in contact met leeftijdsgenoten. We bieden ze activiteiten die hun onderlinge contact stimuleert en hebben daarbij aandacht voor hun relaties onderling en het verloop van de groepsprocessen. Ze vinden het fijn om op elkaar aanwezigheid te kunnen rekenen, hoe klein of groot ze ook zijn.

We leren de kinderen hoe ze met andere mensen omgaan, geven zelf het goede voorbeeld en laten ze oefenen om zoveel mogelijk positieve ervaringen op te doen. Pedagogisch medewerkers stimuleren groepsactiviteiten en moedigen kinderen aan om contact met elkaar te maken en samen wat te ondernemen. Ze verliezen daarbij het individuele kind niet uit het oog. Dat betekent dat een kind zich ook even alleen mag terug trekken om te spelen of te rusten. In de groepsruimten is er dan ook plaats voor groepsactiviteiten en individueel spel.

Kinderen zijn vanaf heel jonge leeftijd in elkaar geïnteresseerd. Ze proberen contact met elkaar te maken en te communiceren. Vertrouwdheid tussen kinderen ontstaat bij jonge kinderen door regelmatig samen te spelen. Daarom zijn ook bij kinderen twee zaken van belang:

1. Vaste kinderen in de groep. Als kinderen elkaar vaker tegen komen, leren ze elkaar kennen en wordt het gemakkelijker om samen te spelen. Daarom is het belangrijk dat de kinderen in de groep zo veel mogelijk dezelfde kinderen tegenkomen. Gevoelens van vriendschap ontstaan als ze fijn met iemand

kunnen spelen, ongeveer dezelfde activiteiten leuk vinden en qua ontwikkelingsniveau niet te ver uiteen liggen.

2. Goede communicatie tussen de kinderen. De pedagogisch medewerkers helpen de kinderen om zich veilig bij elkaar te voelen. Ze zorgen ervoor dat ze elkaar geen pijn doen of storen. Bovenal zorgen de pedagogische medewerkers ervoor dat kinderen plezier met elkaar hebben.

De pedagogisch medewerkers van BSO Okidoki stellen de kinderen dan ook in de gelegenheid om met elkaar te spelen, waarin zij zich bewust zijn van de verschillende leeftijden en ontwikkelingsfasen van de kinderen:

De sociale ontwikkeling van schoolgaande kinderen

De kinderen van de BSO komen in contact en spelen met de kinderen op zowel de school als op de BSO, wat een hoop uitdagingen biedt op sociaal-emotioneel gebied. Zo maken zij kennis met ruzie, concurrentie, rekening houden met anderen, agressiviteit en assertiviteit. Doordat schoolgaande kinderen zich ontwikkelen in hun empathie, kunnen zij zich al veel beter verplaatsen in anderen en kunnen zo ook steeds beter omgaan met conflicten, grenzen en regels. Daarnaast oefenen kinderen met het beheersen van henzelf. Vanaf een jaar of 6 raken kinderen zich steeds bewuster van hunzelf en gaan zich daarnaast ook steeds meer vergelijken met anderen. De ouders, pedagogisch medewerkers en oudere kinderen waren met name de voorbeeldrollen waaraan kinderen zich op jonge leeftijd aan optrokken. In de schoolgaande leeftijd zullen kinderen zich steeds meer optrekken aan hun leeftijdsgenoten en vriendschappen sluiten. Vanaf een jaar of 8 ontwikkelen kinderen het inzicht dat achter handelingen bepaalde intenties zitten en dat iemand dus iets goed bedoeld kan hebben. Wanneer kinderen de 9 jaar naderen groeit de behoefte aan privacy en ontwikkelen kinderen een eigen mening. Zo zullen zij regels niet meer zomaar aannemen, maar hier kritisch over nadenken en er eventueel hun mening over geven. Leeftijdsgenoten worden steeds belangrijker en kinderen raken steeds gevoeliger voor de meningen en gedragingen van deze leeftijdsgenootjes. Zo zullen kinderen hun eigen gedrag en uiterlijk gaan vergelijken met die van anderen en deze spiegelen op die van anderen.

Het stimuleren van samenspel bij schoolgaande kinderen doen wij op de volgende manier:

- ⊗ Door kinderen te stimuleren tot samenspel door met de kinderen mee te spelen en daarbij het spel te benoemen en eventueel een suggestie te geven. *'Sacha maakt ook een lego toren, zie je dat Sem? We zouden is kunnen proberen er een brug tussen te zetten zodat de torens aan elkaar vast komen te zitten. Vinden jullie dat een leuk idee?'*
- ⊗ Door het aanbieden van groepsactiviteiten. Denk hierbij aan sport- en spel activiteiten zoals trefbal of voetbal of kinderen in twee- en drietallen een activiteit laten bedenken.
- ⊗ Door het spelen van gezelschapsspellen, zoals Ganzenbord, Monopoly of rummikub.
- ⊗ Door kinderen de gelegenheid te bieden voor het creëren van Toneelopvoeringen/dansuitvoeringen.
- ⊗ Door kinderen te stimuleren en ruimte te geven om initiatief te nemen in bedenken van spel en begeleiden van spel.

"De pedagogisch medewerker is met de kinderen liedjes aan het zingen. Dan vertelt Joep dat hij op het liedje van "Baby Shark" een leuk dansje kent. "Wil jij dat dansje aan ons laten zien Joep?" vraagt de pedagogisch medewerker. Dat wil Joep wel en de andere kinderen doen enthousiast mee waardoor iedereen samen aan het dansen is!"

2.3.2 CONFLICTEN IN HET SAMENSPEL

Tijdens het samenspel kunnen door bijvoorbeeld verschillende soorten behoeften regelmatig conflicten ontstaan. Vanaf een jaar of 4 zijn kinderen in staat om hun gevoelens en behoeften beter te uiten. Dit neemt niet weg dat er tijdens een drukke middag op de BSO waarbij er in één ruimte verschillende kinderen met verschillende behoeften zijn dat er conflicten kunnen ontstaan. In dit soort situaties kan het voor kinderen fijn zijn als een pedagogisch medewerker hen kan begeleiden. De pedagogisch medewerker kan een kind helpen om de situatie van een afstandje te bekijken om zo tot een oplossing te kunnen komen. Bij BSO Okidoki ondersteunen en begeleiden wij kinderen binnen conflicten in samenspel door:

- ⊗ Zelf het goede voorbeeld te geven;
- ⊗ De kinderen regel uit te leggen en daarbij het positieve gedrag te benoemen. *Wanneer een kind bijvoorbeeld tegen een lego blokje trapt te zeggen: 'Sara ik zie dat je tegen het lego blokje trapt. De lego is om mee te spelen of bouwen en buiten mag je tegen een voetbal schoppen.'*

- ⊗ Gevoelens van het individuele kind zien en ze verwoorden naar andere kinderen toe en naar het kind zelf. *'Ik zie dat Fatih verdrietig is, omdat je hem geslagen hebt'.*
- ⊗ De kinderen te begeleiden tijdens conflictsituaties en daarbij kinderen zoveel mogelijk zelf de problemen laten oplossen. *'Ik zie dat het speelgoed van Madee hebt afgepakt en ze nu verdrietig is, wat kun je doen?'*
- ⊗ Benoemen wat de gevolgen van het gedrag kunnen zijn om het kind te laten inzien waar de actie toe kan leiden en wat de mogelijke problemen kunnen zijn/worden.
- ⊗ Geen partij kiezen, luisteren naar beide kinderen.
- ⊗ De kinderen stimuleren om naar elkaar te luisteren.
- ⊗ Kijken naar een win-win oplossing waarin beide kinderen zich zo goed mogelijk kunnen vinden.
- ⊗ Kinderen belonen die op een positieve manier interactie met elkaar hebben.
- ⊗ Elk kind heeft zijn eigen behoefte en eigen karakter. Soms botst dat wel eens tussen kinderen. Daarom begeleiden pedagogisch medewerkers kinderen in hoe ze met elkaar om kunnen gaan en wat er voor elk kind afzonderlijk het fijnste is. Zo leren de kinderen elkaar goed kennen en leren ze rekening met elkaar te houden.

2.3.3 INTERACTIE KINDEREN ONDERLING STIMULEREN

De pedagogisch medewerkers van Okidoki stimuleren de kinderen in de sociale ontwikkeling, door hen met elkaar in contact te brengen en de onderlinge interacties te stimuleren. Hierin houden zij rekening met en sluiten aan op de verschillende leeftijden en leeftijdscategorieën.

Het stimuleren van onderlinge communicatie doet de pedagogisch medewerker door:

- ⊗ De pedagogisch medewerker maakt de groepsruimte tot een ruimte die echt van de groep is. Bij BSO Okidoki vinden wij het belangrijk dat ieder kind zich thuis voelt. Wij willen dan ook in de inrichting goed kijken naar de behoeften van de kinderen en hierop inspelen.
- ⊗ De pedagogisch medewerker observeert het samenspel en geeft daar waar nodig begeleiding door mee te spelen of een kleine interventie te plegen. *'Ik zie dat Vince de pop aan het eten geven is, wil jij misschien iets voor de pop koken in het keukentje?' of 'Ik denk dat het bouwwerk van Jessica omvalt als je daar met de bal gaat spelen. Vind je het een idee om op het kleed met de bal te spelen?'*
- ⊗ De pedagogisch medewerker complimenteert kinderen die samen spelen, elkaar helpen of op andere wijze interactie met elkaar hebben. *'Wat heb jij Cato goed geholpen met alle roofdieren verzamelen, nu kunnen jullie een grote dierentuin maken!'*
- ⊗ De pedagogisch medewerkers creëert momenten waarin positieve interactie onderling worden gestimuleerd, door kinderen te betrekken bij activiteiten en vrij spel momenten. *'Kom eens kijken wat Lotte gebouwd heeft!' of 'Willen jullie met zijn tweeën het schilderij verven?'*
- ⊗ Wij werken regelmatig in kleine groepen waardoor de kans op interacties wordt vergroot. Binnen het samenstellen van deze groepjes houden wij rekening met de verschillende ontwikkelingsniveaus van ieder kind.
- ⊗ De pedagogisch medewerker stimuleert kinderen om andere kinderen te troosten. *'Ava is aan het huilen, weet jij hoe we haar het beste kunnen troosten?'*
- ⊗ De pedagogisch medewerker stimuleert kinderen om anderen te helpen/leidster te helpen. *'Wil jij voor mij de bekertjes op tafel zetten? Dan kunnen we zo gaan eten.'*
- ⊗ De pedagogisch medewerker zorgt voor een goede introductie van nieuwe kinderen in de groep. Dit doen wij door bijvoorbeeld te vragen wie er bij dit kind in de klas zit en wie het leuk zou vinden om de BSO even te laten zien aan het kind dat er voor het eerst is.
- ⊗ Tevens wordt er aandacht besteedt aandacht aan het afscheid van een kind dat weggaat uit de groep
- ⊗ Bij BSO Okidoki krijgen kinderen de ruimte om naast en met elkaar te spelen. Kinderen worden nooit gedwongen om samen te spelen en mogen als zij daar behoefte aan hebben uiteraard ook alleen spelen.
- ⊗ De pedagogisch medewerker toont voorbeeldgedrag in de omgang met anderen. Denk hierbij aan het benoemen van: *'dankjewel'* en *'alsjeblieft'* maar ook het aankijken van iemand als zij met iemand praat en het vriendelijk en behulpzaam zijn.

- ⊗ Bij BSO Okidoki waarderen wij verschillen tussen de kinderen. Ieder kind is uniek en heeft unieke eigenschappen die wij willen koesteren.
- ⊗ De pedagogisch medewerker is alert op alle kinderen en onderneemt in een vroeg stadium actie bij pestgedrag dit ziet er als volgt uit:
  - *Steun bieden aan het kind dat gepest wordt*
  - *Steun bieden aan het kind dat zelf pest*
  - *De middengroep betrekken bij de oplossingen van het pestprobleem*
  - *Werken aan het tot stand brengen van een algemeen beleid van de opvang rond veiligheid en pesten - waar de hele opvang bij betrokken is*
  - *Steun bieden aan de ouders*

2.4 JONG GELEERD [WAARDEN EN NORMEN]

De wereld van kinderen wordt groter naarmate ze opgroeien; hun zelfstandigheid neemt toe. Ze gaan naar school, naar de sportclub en de BSO en leren al jong een mening te vormen en mee te praten. Kortom, ze maken deel uit van onze samenleving, samen met u en met ons en met nog zo velen die zij in de loop van hun leven zullen ontmoeten, van wie ze leren en op wie ze reageren. Van jongs af en aan moeten ze de kans krijgen om zich de cultuur (waarden en normen) van onze samenleving eigen te maken. En omdat de BSO een bredere samenleving is dan het gezin, komen kinderen hier in aanraking met de diversiteit van onze samenleving. Door kennis van elkaars achtergrond kunnen kinderen zich makkelijker in elkaar verplaatsen. We helpen ze daarbij door hen te begeleiden in hun morele ontwikkeling en het leren van normen en waarden. Normen en waarden zijn grote woorden, maar het gaat daarbij vaak om wat we met elkaar eigenlijk heel vanzelfsprekend vinden. Iemand begroeten als je binnenkomt bijvoorbeeld of elkaar geen pijn doen, niet jokken en iets vriendelijk vragen, het uitgangspunt is de kinderen op speelse wijze kennis te laten maken met de algemeen aanvaardbare normen en waarden, omgangsregels en sociaal gewenst gedrag. Dat doen we allereerst vanuit ons eigen voorbeeldgedrag. We respecteren de autonomie van ieder kind. Dat betekent dat het kind zichzelf kan zijn en de ruimte krijgt voor eigen ideeën en wensen. We kiezen steeds voor een positieve benadering als de dingen anders gaan dan het kind gewend is of als het even niet wil lukken. Wat voor kinderen geldt, geldt ook voor de pedagogisch medewerkers. We realiseren ons dat wij ook onderling verschillen door onze eigen opvoeding en ervaringen, en delen die daarom met elkaar en met ouders/verzorgers. We respecteren verschillende opvoedingsstijlen en gewoonten van ouders/ verzorgers en wisselen die onderling uit. Daarbij zijn we ons steeds bewust van onze verantwoording als professionele opvoeder en blijft ons algemeen pedagogisch beleid uitgangspunt in de omgang met kinderen.

Bij BSO Okidoki vinden wij het onder andere belangrijk dat kinderen leren rekening met elkaar te houden en respectvol met elkaar en hun omgeving omgaan. Een aantal voorbeelden van onze groepsregels zijn dan ook:

- ⊗ Wij blijven met elkaar aan tafel zitten totdat iedereen klaar is, wij wachten op elkaar.
- ⊗ Wij lopen op de groep, buiten mogen wij rennen.
- ⊗ Binnen praten wij met een zachte stem.
- ⊗ Wij zijn lief voor elkaar, conflicten lossen wij op met woorden.
- ⊗ Wanneer wij samen spelen delen wij ook het speelgoed met elkaar.
- ⊗ Wij spelen voorzichtig met het speelgoed zodat het heel blijft.
- ⊗ Wij wassen onze handen voordat wij aan tafel gaan om te eten.

2.5 WAARNEMEN VAN DE ONTWIKKELING

2.5.1 OBSERVEREN EN OUDERGESPREKKEN

De kinderen van BSO Okidoki worden gedurende de dag geobserveerd op de groep. Eén keer per jaar observeert de mentor het kind in zijn ontwikkeling. Dit gebeurt meestal rond de verjaardag van het kind. Tijdens deze observatie wordt gebruik gemaakt van observatielijsten. Hierbij wordt gekeken naar de ontwikkeling en het welbevinden van het kind op de groep. Binnen deze vragenlijst is er ook ruimte voor het kind om een aantal vragen te beantwoorden. Op deze manier dragen wij er zorg voor dat het kind betrokken wordt bij de observatie en dat wij op een goede manier kunnen inspelen op de behoeften van het kind. De bevindingen van deze observatielijst worden, als daar behoefte aan is, met ouders en kind besproken in een tien minuten gesprek. Het belang van dit gesprek is om ouders een kijkje te geven in de ontwikkeling van diens kind en het welbevinden op de opvang. Daarnaast kan er vanuit Okidoki eventueel gevraagd worden aan ouders hoe het kind zich ontwikkelt op school, indien er zorgen vanuit school en / of de BSO is, kunnen zij de samenwerking opzoeken, om op deze manier het kind zo goed mogelijk te ondersteunen in diens ontwikkeling. Mochten ouders of de mentor van het kind op een ander moment met elkaar in gesprek willen dan is dit ook altijd mogelijk.

Eerste kennismaking

BSO Okidoki vindt het belangrijk dat ouders/verzorgers de juiste beslissing maken voor de BSO van hun keuze. Ouders/verzorgers mogen altijd een bezoek brengen aan BSO Okidoki. Tijdens dit gesprek worden zij ontvangen door Inge Narinx-Savelberg. Ze worden rondgeleid en krijgen informatie over BSO Okidoki, het beleid en de werkwijze van BSO Okidoki. Er is tijdens deze rondleiding alle tijd om vragen te stellen en de sfeer te proeven. Als het kind al geboren is, wordt het kind ook uitgenodigd voor dit gesprek. Het kind krijgt de ruimte en de gelegenheid om te spelen en al een beetje te wennen aan de nieuwe situatie.

Intake gesprek

De pedagogisch medewerker van de groep waarin uw kind geplaatst wordt, zal een aantal weken voor dat het kind naar BSO Okidoki komt contact met u opnemen om een afspraak te maken voor een intake gesprek. Meestal is de pedagogisch medewerker of de houder die het intake gesprek voert ook de mentor van uw kind. Zij volgt uw kind extra goed en coördineert de zorg. De pedagogisch medewerker zorgt ervoor dat ouders/verzorgers in dit gesprek de ruimte krijgen over hun kind te vertellen. Ze kunnen met allerlei vragen terecht, bijvoorbeeld over de opvang zelf of de verzorging van hun kind. Ouders/verzorgers worden geïnformeerd over de werkwijze op BSO Okidoki, de verschillende vormen van overleg en informatievoorziening. Het intake gesprek is de eerste stap naar een vertrouwensrelatie tussen ouders/verzorgers en de pedagogisch medewerker. Tijdens het intake gesprek wordt belangrijke informatie over uw kind genoteerd zoals bijvoorbeeld eventuele allergieën. Ook wordt er gevraagd om enkele andere formulieren in te vullen zoals het toestemmingsformulier voor foto's. Verder worden ouders/verzorgers op de hoogte gesteld van het klachten reglement.

Drie maanden evaluatie

Wanneer uw kind gedurende 3 maanden gebruik maakt van de opvang vindt er een "wen" bevinden plaats. Dit is een soort tussenevaluatie. Hierin wordt gekeken of er aan de verwachtingen van de ouders voldaan wordt. Ook kunnen ouders nog wensen en/ of behoeften duidelijk maken. Dit gesprek vindt mondeling plaats. Hoe ouder kinderen zijn, hoe meer zij hierin ook worden betrokken. Dan gaan de pedagogisch medewerkers nog veel meer het gesprek aan met de kinderen.

2.5.2 OVERDRACHTEN

Ieder kind is anders en dient ook als zodanig behandeld te worden. De wijze echter waarop bijvoorbeeld een talent bij een kind tot ontwikkeling komt, heeft te maken met hoe de buitenwereld daarmee omgaat. De ouders drukken hier, in grote mate, hun stempel op. Om deze reden vinden wij het contact met de ouders zeer belangrijk en vinden er tijdens het ophalen en brengen regelmatig gesprekken over het kind plaats.

Ophalen

Tijdens het ophalen van het kind is er altijd gelegenheid om informatie uit te wisselen over het kind. Bij het ophalen van het kind geeft de pedagogisch medewerker in het kort een verslag over de dag en meld eventuele bijzonderheden. Voor alle kinderen schrijft de pedagogisch medewerker tevens een verslagje in de app. Dit

verslag gaat over wat we vandaag gedaan hebben, de voeding en foto's mits daar toestemming voor gegeven is vanuit de ouders. Ook kunnen hier eventuele bijzonderheden in worden vermeld.

2.5.3 SAMENWERKING MET SCHOOL

Elke dag bij het brengen en halen van de kinderen naar en van school vindt er voor kinderen tot groep 3 een korte overdracht plaats met de leerkrachten. In deze overdracht worden de bijzonderheden gedeeld die voor de pedagogisch medewerkers en ouders van belang zijn. Voor oudere kinderen benaderen de leerkrachten en / of de pedagogisch medewerkers elkaar alleen als een korte overdracht nodig is. Indien op de BSO een kindje opvalt door stagnering van de ontwikkeling of opvallend gedrag wordt er contact gelegd met de leerkracht voor een gesprek over het kind. Dit vindt alleen plaats indien ouder hier via de mail toestemming voor heeft gegeven. Door samen met school het gedrag en / of ontwikkeling van het kind te bespreken wordt er een eenduidige werkwijze gecreëerd waardoor kinderen optimaal begeleid kunnen worden.

2.5.4 OMGANG MET BIJZONDERHEDEN IN DE ONTWIKKELING

Ieder kind ontwikkelt zich op zijn eigen tempo en op zijn eigen manier. In de meeste gevallen doorlopen kinderen de ontwikkeling zonder problemen of achterstanden. Echter kan het voorkomen dat een kind opvallend gedrag vertoont of achterblijft in zijn ontwikkeling. Doordat de pedagogisch medewerkers de kinderen nauwlettend volgen en de kinderen daarnaast gedurende de dag observeren in de signalen die zij afgeven, kunnen eventuele bijzonderheden in de ontwikkeling tijdig worden gesignaleerd en opgepakt. Tijdige signalering maakt het mogelijk om advies en hulp in te schakelen, waardoor de nadelige gevolgen zo beperkt mogelijk blijven. Bij het signaleren van bijzonderheden in de ontwikkeling, doorlopen de pedagogisch medewerkers de volgende stappen:

1. Signaleren van opvallend gedrag: de pedagogisch medewerkers van BSO Okidoki houden de kinderen gedurende de dag nauwlettend in de gaten, pikken signalen op en reageren hier op een passende wijze op. Wanneer signalen ons zorgen laten maken, worden deze in kaart gebracht en met de vaste collega's besproken. Indien de zorgen blijven dan worden de zorgen laagdrempelig gedeeld met de ouders. Ouders krijgen zo de kans om mee te denken en eventueel een verklaring te geven voor bepaalde opvallende signalen die het kind af geeft. Wanneer er geen verklaring is voor het opvallende gedrag van het kind, blijft de pedagogisch medewerker het kind volgen in zijn of haar ontwikkeling.
2. Observaties doornemen en nogmaals observeren: wanneer niet duidelijk is wat de aanleiding is van het gedrag van het kind, worden allereerst de eerder samengestelde observaties aan de hand van DE observatielijst doorgenomen. Wanneer blijkt dat hier onvoldoende in naar voren komt wat de aanleiding is van het gedrag van het kind, kan de pedagogisch medewerker besluiten om nogmaals te observeren. Er kan dan gebruik gemaakt worden van ongestructureerd observeren, waarin het gedrag van het kind en de signalen die het afgeeft objectief worden beschreven. Deze observatie zal vervolgens besproken worden in een oudergesprek, waarin de kind ontwikkeling met daarin opvallende gedragingen en signalen besproken worden met de ouders.
3. Eventueel inwinnen anoniem advies: na de signalen en gedragingen duidelijk in beeld te hebben gekregen door middel van een observatie kan een pedagogisch medewerker ervoor kiezen om naast advies te vragen van de leidinggevende ook anoniem advies te vragen van een externe organisatie zoals kabouterhuis, ouder kind teams, Alert4You of zorgcoördinator. Zij kunnen eventueel handvaten bieden en adviseren in het bespreekbaar maken van het opvallende gedrag.
4. Oudergesprek en plan van aanpak: door middel van een gesprek met de ouders worden de zorgen omtrent de ontwikkeling van het kind besproken en wordt gezamenlijk gewerkt naar een plan van aanpak. Het is van belang om dit ook echt gezamenlijk met de ouders te doen en de hen hier een inbreng in te laten hebben, op deze manier werken zowel de ouders als Okidoki op één lijn en voelen zich betrokken bij het plan van aanpak. Het kind ontvangt extra ondersteuning op dat gebied waarin hij of zij het nodig heeft. Dit kan door de pedagogisch medewerkers op de groep én door ouders zelf thuis uitgevoerd worden.
5. Eventueel inschakelen externe hulp: mocht het plan van aanpak niet het gewenste effect hebben, dan kan ervoor gekozen worden om (in overleg met de ouders en de leidinggevende) externe hulp in te schakelen zoals een logopedist of het consultatiebureau. Deze externe deskundige kan het betreffende kind eventueel observeren op de groep en de pedagogisch medewerkers en ouders voorzien van handvaten in de omgang met en aanpak van de bijzondere ontwikkeling. Hiervoor

dienen ouders echter wel eerst toestemming te geven. Bij een vermoeden van kindermishandeling, hanteren wij de stappen van de meldcode, zoals deze beschreven staan in ons beleid veiligheid en gezondheid. Daarnaast kunnen ouders doorverwezen worden naar professionele hulp, waarna de hulpvraag in het thuisfront zal worden behandeld.

Wanneer pedagogisch medewerkers dit stappenplan doorlopen, stellen zij de leidinggevende en de pedagogisch coach hiervan op de hoogte. Zo kunnen zij het verloop van het doorlopen van het stappenplan volgen en monitoren en waar nodig ondersteuning bieden in bijvoorbeeld het observeren van het betreffende kind, het laagdrempelig bespreken van de signalen met de ouders, het voeren van het oudergesprek, het opstellen van een plan van aanpak en het inschakelen van of doorverwijzen naar professionele hulp.

Toerusting en ondersteuning pedagogisch medewerkers:

Uiteraard is bijscholing omtrent het onderwerp opvallende ontwikkeling ook van belang. Om deze reden komt dit onderwerp minstens één keer per jaar aan bod. Dit kan in de vorm van een studiedag, een cursus, een vergadering of een workshop op locatie. De bijscholing kan zowel door een externe organisatie worden geboden als intern medewerkers. Met de bijscholing krijgen de medewerkers de kans om de kennis te vergroten en op te frissen. Tevens blijven pedagogisch medewerkers actief bezig met de ontwikkelingspedagogiek van het kind waardoor zij beter en adequater kunnen reageren op signalen van kinderen. Er wordt voor elk jaar een jaarplanning opgesteld waarbij er wordt gekozen welke opleidingen, cursussen en of workshops de pedagogisch medewerkers het betreffende jaar zullen volgen. Op locatie is meer informatie aanwezig over de scholingsjaarplanning.

Daarnaast is er een pedagogisch coach binnen BSO Okidoki, één keer per jaar organiseert zij een intervisie, waarbij opvoedkundige en pedagogisch vragen met betrekking tot opvallend gedrag, ontwikkelingsproblematiek en andere pedagogische vraagstukken met betrekking tot de begeleiding kunnen worden gesteld. Gedurende deze intervisie wordt er tevens gekeken naar alle kinderen met opvallend gedrag. Gedurende het jaar komt de pedagogisch coach bijna maandelijks langs en hebben de pedagogisch medewerkers de mogelijkheid om vragen te stellen en krijgen zij indien nodig extra begeleiding.

HOOFDSTUK 3: OKIDOKI INFORMATIE VOOR OUDER EN KIND

3.1 BASISGROEPEN

3.1.1 BASISGROEP

BSO Okidoki heeft de volgende basisgroepen:

Groep	Leeftijd	Aantal kinderen	Aantal pedagogisch medewerkers
Schoolstraat	4 – 12 jaar	22	2
Combinatiegroep*	2-12 jaar	16	2

BSO Okidoki heeft bewust gekozen voor een groep waarin kinderen van verschillende leeftijden opgevangen kunnen worden met een vast team van pedagogisch medewerkers.

Voordelen van deze verdeling:

- ⊗ Kinderen kunnen van elkaar leren.
- ⊗ Kinderen hoeven na een aantal jaar niet weer te wennen op een nieuwe groepsruimte of nieuwe kinderen.
- ⊗ Broertjes en zusjes kunnen samen op één groep.
- ⊗ Er is een bredere variatie aan speelmateriaal voor meerdere ontwikkelingsniveaus.
- ⊗ De groepsleiding kan goed inspelen op het ontwikkelingsniveau van de kinderen en specifiek ingaan op de behoeftes en interesses van de kinderen van verschillende leeftijden.
- ⊗ De groep blijft uitdagend voor de kinderen doordat de pedagogisch medewerkers goed kunnen inspelen op wat ieder kind nodig heeft.

**Toelichting combinatiegroep:*

Er zijn 2 momenten op de dag dat wij ervoor hebben gekozen om de peutergroep en de BSO samen te voegen tot een combinatiegroep. Dit is tijdens de start van de dag (07.30-08.30) en een deel van de middag (14.30-15.30), in de middag vindt dan ook gezamenlijk met elkaar een eetmoment plaats. Zowel aan de start van de dag, als in de middag zijn er minder peuters aanwezig op de peutergroep, we vinden het daarom zowel voor de peuters als voor de kinderen van de BSO gezellig om een moment van samenzijn te creëren en de mogelijkheid voor broertjes en/of zusjes om samen te zijn en elkaar te kunnen opzoeken. Regelmatig zien de peuters en de BSO groep elkaar ook tijdens buiten spelen of gezamenlijke activiteiten. Op deze manier willen we dus een gevoel van saamhorigheid creëren maar ook voor de peuters een soepele overgang richting school en de BSO als zij de peutergroep verlaten. De combinatiegroep heeft een structureel karakter, dit betekent dat het samenvoegen van de peutergroep en de BSO altijd gebeurt op vaste momenten en in een vaste groepsruimte (in ons geval in de BSO-ruimte), zodat alle kinderen, ouders en pedagogisch medewerkers weten wat er gaat gebeuren.

We hebben dus ook wanneer er sprake is van de combinatiegroep een vaste groep kinderen en pedagogisch medewerkers, een eigen vaste groepsruimte en de groep is passend ingericht, zodat alle kinderen van alle leeftijden zich er thuis voelen.

	Vaste momenten aanwezig	Maximaal aantal kindplaatsen
Kinderen van 2 tot 4 jaar	07.30 – 08.30 13.00 – 15.30	16*
Kinderen van 4 tot 13 jaar	07.30 – 08.30 14.30 – 18.30	16*

*In de combinatiegroep streven we naar een maximum van 16 gelijktijdig aanwezige kinderen. Hierbij hanteren we de richtlijnen van de Wet Kinderopvang als leidraad. De groep kan dus bestaan uit maximaal 16 kinderen in de leeftijdscategorie 2 tot 4 jaar, of 16 kinderen in de leeftijdscategorie 4 tot 12 jaar, of maximaal 16 kinderen in de leeftijdscategorie 2 tot 12 jaar. We maken gebruik van het rekeninstrument [1ratio.nl](http://www.1ratio.nl) om deze aantallen te bepalen.

In de groep mogen maximaal 16 kinderen tegelijkertijd worden opgevangen. De beroepskracht-kindratio wordt berekend via www.1ratio.nl.

Extra informatie:

Op de momenten dat er kinderen van 2-12 jaar opgevangen worden op de groep geldt hiervoor de regel dat de beroepskracht-kindratio wordt bepaald aan de hand van een tabel. Hierbij worden alle kinderen die op de basisschool zitten beschouwd als een kind van 3 tot 4 jaar.

Tabel 1. Berekening van het minimaal aantal in te zetten beroepskrachten en de maximale groepsgrootte bij groepen in de dagopvang en het peuterspeelzaalwerk

	Leeftijd kinderen	Minimaal aantal beroepskrachten	Maximaal aantal kinderen	Minimaal aantal beroepskrachten	Maximaal aantal kinderen	Minimaal aantal beroepskrachten	Maximaal aantal kinderen	Minimaal aantal beroepskrachten	Maximaal aantal kinderen
Groepen alle kinderen één leeftijd	0 tot 1	1	3	2	6	3	9	4	12
	1 tot 2	1	5	2	10	3	15	4	16
	2 tot 3	1	8	2	16	----	----	----	----
	3 tot 4	1	8	2	16	----	----	----	----
	0 tot 2	1	4	2	8	3	14 ¹	4	16 ¹
Gemengde leeftijdsgroepen	0 tot 3	1	5	2	10	3	13 ¹ /14 ⁴ / 15 ²	4	16 ¹
	0 tot 4	1	5	2	12	3	14 ¹ /15 ³ / 16 ²	4	16 ¹
	1 tot 3	1	6	2	11	3	16	----	----
	1 tot 4	1	7	2	13	3	16	----	----
	2 tot 4	1	8	2	16	----	----	----	----

¹ Waarvan maximaal acht kinderen van 0 tot 1 jaar.

² Waarvan maximaal drie kinderen van 0 tot 1 jaar.

³ Waarvan maximaal vijf kinderen van 0 tot 1 jaar.

⁴ Waarvan maximaal vier kinderen van 0 tot 1 jaar.

Een voorbeeld:

Er zijn 2 kinderen van 2 jaar, 2 kinderen van 3 jaar en 10 kinderen van 4 tot 12 jaar die naar de basisschool gaan. Volgens de tabel worden 12 kinderen gezien als kinderen van 3 jaar. Om aan de vereiste beroepskracht-kindratio te voldoen, zijn er 2 beroepskrachten nodig.

Wij mogen de combinatiegroep hebben omdat alle kinderen op één adres worden opgevangen en één houder hebben. Alle pedagogisch medewerkers die wij inzetten op de combinatiegroep hebben de opleiding gevolgd die kwalificeert voor kinderdagopvang.

3.1.2 VERLATEN VAN DE BASISGROEP

Het is mogelijk voor de kinderen om de eigen basisgroep te verlaten voor een activiteiten. Bij Okidoki erkennen wij een aantal situaties waarin de kinderen de eigen basisgroep kunnen verlaten:

1. **Tijdens buitenspelen.** Buitenspelen is een heerlijke activiteit voor de kinderen, ze kunnen rennen, ontdekken en hun energie kwijt. BSO Okidoki beschikt over de buitenspeelruimte van de school die is ingericht voor de kinderen. De pedagogisch medewerker spelen samen met de kinderen buiten. Voor het buitenspelen houden de pedagogisch medewerkers de werkafspraken zoals beschreven in het beleid veiligheid en gezondheid aan. Een belangrijk uitgangspunt is dat er van de basisgroep minimaal één pedagogisch medewerker met de kinderen buiten speelt. De pedagogisch medewerkers houden het welzijn en emotionele veiligheid in de gaten en begeleiden de kinderen daar waar nodig is.
2. **Uitstapjes.** Om de wereld in het echt te ontdekken is het goed om ook uitstapjes te ondernemen. Dit kunnen wandelingen zijn in de buurt en met zijn alle naar de supermarkt voor een boodschap tot een uitstapje naar een kinderboerderij of een park. Een vooropstaand feit is dat uitstapje ten alle tijden veilig moeten plaatsvinden. Zo wordt er ten alle tijden voldaan aan het BKR en worden de werkafspraken die zijn gemaakt omtrent uitstapjes strikt gevolgd om ongevallen zoveel mogelijk te voorkomen.
3. **Spelen in de binnenspeelzaal:** Tijdens activiteiten kunnen wij gebruik maken van de binnenspeelzaal. Dit is een grotere ruimte in het pand van de school waar onze BSO zich bevindt waar wij beweegactiviteiten met de kinderen kunnen ondernemen.

4. **De aula:** Omdat onze keuken zich om de hoek van de groepsruimte bevindt loopt de pedagogisch medewerker voor eetmomenten samen met de kinderen naar de keuken via de aula om het brood/fruit en drinken op te halen waarna zij weer samen naar de basisgroep gaan voor het eetmoment. De keuken wordt ook gebruikt voor bakactiviteiten met de kinderen. Daarnaast bevindt zich in de aula de bibliotheek. Kinderen mogen in de aula leesboeken pakken en lezen of mogen zich hier terugtrekken om huiswerk te maken.

3.2 DAGINDELING

Dagritme

Het kind gaat nog helemaal op in de beleving van het moment. Daarom is het van belang om het kind enerzijds tegemoet te komen in zijn behoefte om zo in alle rust tijdens doormiddel van spel de wereld te kunnen ontdekken. Anderzijds is het belangrijk om van buitenaf duidelijke structuur te bieden zodat kinderen weten waar ze aan toe zijn en op deze manier een veilige omgeving te kunnen creëren. De dag heeft daarom een vast ritme waarbij inspanssen en ontspanning elkaar in verhouding afwisselen. Het dagritme op BSO Okidoki ziet er als volgt uit.

Voorschoolse opvang:

07:30 – 08:00 Ontbijten en optie tot vrij spelen

08:20 – 08:30 De kinderen van 4-6 jaar worden naar hun klas gebracht de kinderen van 6-12 mogen zelf naar hun klas lopen.

Buitenschoolse opvang:

14:30 Start van de middag. De kinderen van 4-6 jaar uit de kleuterklas worden door de pedagogisch medewerker opgehaald. De oudere kinderen van 6-12 jaar mogen zelf naar de BSO lopen. Bij binnenkomst kan er even vrij gespeeld worden.

15:00 – 15:30 Eten en drinken van water of thee, fruit eten en een koekje, cracker of peperkoek, dit eetmoment is samen met de kinderen van de peutergroep.

15:30 – 16:30 Activiteiten programma of vrij spel (binnen of buiten)

16:30 – 18:30 Vrij spelen en ophaalmoment

3.3 EXTRA DAGEN EN RUILDAGEN

3.3.1 EXTRA DAGEN

Bij BSO Okidoki is het mogelijk om extra dagen af te nemen. Extra dagen dienen zo vroeg mogelijk, maar in ieder geval drie weken te worden aangevraagd per mail of mondeling bij de leidinggevende. De leidinggevende zal kijken of het kind extra kan komen op deze dag. Het kind kan extra komen indien:

- ⊗ Er plek is op de basisgroep. Bij het beoordelen of het mogelijk is dat het kind een extra dag kan komen worden de volgende richtlijnen aangehouden:
  - a. De maximaal aantal toegestane kinderen van de basisgroep niet wordt overschreden
  - b. De BKR niet wordt overschreden
  - c. Er geen extra beroepskracht ingezet hoeft te worden

3.3.2 RUILDAGEN

Daarnaast is het mogelijk om dagen te ruilen. Dagen dat het kind niet aanwezig was door ziekte of vakanties kunnen niet geruild worden. Indien er geruild wordt kan de ruiling binnen twee weken plaatsvinden (zeven dagen voor de originele opvang dag en zeven dagen na de originele opvang dag). Dagen die geruild worden moeten dezelfde duur hebben. Dat wil zeggen dat een korte middag dus alleen kan worden geruild voor ook weer een korte middag. Het aanvragen van een ruiling dient te worden gedaan bij de leidinggevende, mondeling of per mail. De leidinggevende zal kijken of het kind kan ruilen naar de gewenste dag. Het kind kan ruilen indien:

- ⊗ Er plek is op de eigen basisgroep of er plek is op een andere basisgroep, voor de opvang op een andere basisgroep gedurende een ruildag dienen ouders een schriftelijk toestemmingformulier te tekenen. Hierbij worden de volgende richtlijnen aangehouden:
  - a. De maximaal aantal toegestane kinderen van de basisgroep niet wordt overschreden
  - b. De BKR niet wordt overschreden
  - c. Er geen extra beroepskracht ingezet hoeft te worden

3.4 OPENINGSTIJDEN EN SLUITINGSDAGEN

BSO Okidoki biedt voor en buitenschoolse opvang voor kinderen van 4 tot 12 jaar. Wij zijn geopend van 07:30 tot 08:30 voor de voorschoolse opvang en van 14:30 tot 18:30 van maandag tot en met vrijdag voor de buitenschoolse opvang. Tijdens schoolvakanties zijn wij geopend van 07:30 tot 18:30 voor buitenschoolse opvang.

Okidoki is gesloten op de volgende dagen:

- Nieuwjaarsdag
- 2de Paasdag
- Koningsdag
- Bevrijdingsdag (1x in de vijf jaar 2020, 2025 etc.)
- Hemelvaartsdag
- 2de Pinksterdag
- Kerstavond sluiten wij om 16:00
- 1ste en 2de Kerstdag
- Oudejaarsdag sluiten wij om 16:00

3.5 OUDERCOMMISSIE

Oudercommissie

De Wet kinderopvang geeft ouders het recht de kinderopvang te beïnvloeden op belangrijke beleidsonderwerpen. Hiervoor is er een oudercommissie: zij mogen gevraagd en ongevraagd advies geven over diverse onderwerpen binnen BSO Okidoki. Het regelement van de oudercommissie beschrijft de regelingen en afspraken waarbinnen de medezeggenschap bij kinderopvang Okidoki uitgevoerd wordt, zoals bijvoorbeeld het uit te voeren beleid. De oudercommissie bepaalt zelf haar werkwijze en taakverdeling en legt dat vast in een huishoudelijk regelement. De oudercommissie heeft als doel de belangen van de kinderen en de ouders van kinderopvang Okidoki waar de oudercommissie aan verbonden, is zo goed mogelijk te behartigen en de ouders te vertegenwoordigen. De oudercommissie bevordert goede en heldere informatie aan ouders, de betrokkenheid van ouders bij de kinderopvang en fungeert als aanspreekpunt voor ouders met klachten en informeert hen zo nodig over de klachtenregeling.

Ouderraadpleging

Omdat BSO Okidoki net open is, zijn wij nog druk bezig met het vinden van leden voor de oudercommissie. Het werven van ouders doen wij middels de nieuwsbrief. Omdat er nog geen oudercommissie is opgesteld wordt er momenteel gebruik gemaakt van ouderraadpleging. Deze alternatieve vorm van oudercommissie is alleen mogelijk op locaties met minder dan 50 kinderen. In de praktijk zal dat betekenen dat er jaarlijks een ouderavond zal worden georganiseerd. Gedurende deze avond worden ouders geïnformeerd over de gang van zaken van de BSO kunnen ouders tips en ideeën aandragen, wordt het beleid waar nodig aangepast en worden alle ouders op de hoogte gesteld van de veranderingen doormiddel van een nieuwsbrief.

3.6 KLACHTEN

In het kader van de wet kinderopvang is er een interne klachtenregeling opgesteld voor BSO Okidoki. Ondanks de goede zorgen en de hoge kwaliteit die Okidoki nastreeft kan er in de samenwerking tussen ouders, kinderen en pedagogisch medewerkers een klacht ontstaan. BSO Okidoki neemt klachten serieus en ziet de klacht als een moment om van te leren en te groeien. Om op deze wijze de kwaliteit van de kinderopvang nog verder te verhogen.

BSO Okidoki onderscheidt twee soorten officiële klachtenregelingen:

Interne klachtenregeling

Bij voorkeur maken ouders/ verzorgers een klacht eerst bespreekbaar bij de directe betrokkenen. Mocht dit niet leiden tot een bevredigende oplossing dan kan er een officiële klacht worden ingediend. Deze officiële klacht dient schriftelijk kenbaar gemaakt te worden bij de leidinggevende. De leidinggevende zal de klacht in behandeling nemen, mocht de klacht een vermoeden van kindermishandeling betreffen dan treedt de meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling in werking. De interne klachtenprocedure wordt daarmee afgesloten. Nadat de klacht in behandeling is genomen zal de leidinggevende contact opnemen met de betrokkene en

eventueel de oudercommissie bij de klachtenprocedure betrekken. Binnen ten minste 6 weken na het indienen van de klacht, zal een schriftelijke en gemotiveerd oordeel, inclusief concrete termijnen waarbinnen eventuele maatregelen zullen worden gerealiseerd, verstuurd worden naar de ouder. Voor meer informatie over de interne klachtenregeling kunt u kijken in de interne klachtenregeling die op locatie inzichtelijk is.

Externe klachtenregeling

Mocht interne klachtafhandeling niet leiden tot een bevredigende oplossing dan staat ouders de weg vrij naar informatie, advies en mediation bij de geschillencommissie, gevestigd in Den Haag. Of het aanmelden van het geschil bij de Geschillencommissie www.degeschillencommissie.nl.

In sommige gevallen is het van belang de klacht rechtstreeks in te dienen bij de Geschillencommissie:

- ⊗ De kinderopvangorganisatie niet binnen 6 weken heeft gereageerd op de schriftelijke klacht.
- ⊗ De ouders en de kinderopvangorganisatie het niet binnen 6 weken eens zijn geworden over de afhandeling van een klacht.
- ⊗ De kinderopvangorganisatie geen adequate klachtenregeling heeft.

In uitzondering op het bovenstaande mogen ouders meteen een geschil indienen bij de Geschillencommissie Kinderopvang als in redelijkheid niet van ouders kan worden verlangd dat zij onder de gegeven omstandigheden een klacht indienen bij de kinderopvangorganisatie.

Dit kan zijn bijvoorbeeld bij klachten over intimidatie of wanneer ouders bang zijn dat het voorleggen van hun klacht vervelende consequenties kan hebben.

De Geschillencommissie beoordeelt in individuele gevallen of aan de voorwaarden hiervoor wordt voldaan.

HOOFDSTUK 4: WET KINDEROPVANG

4.1 DRIE-UURSREGELING

Op opvangdagen waarbij wij op de BSO voor- of naschoolse opvang bieden mogen wij maximaal 30 minuten afwijken van de beroepskracht-kindratio. BSO Okidoki hanteert onderstaande algemene kaders met betrekking tot de inzet van haar personeel en de BKR, wanneer er op de BSO voor- of naschools opvang wordt geboden:

Dag	Groep	Aantal beroepskrachten	Afwijken ochtend	Afwijken middag
Maandag	VSO	1	Nee	/
	BSO	2	/	Ja
Dinsdag	VSO	1	Nee	/
	BSO	2	/	Ja
Woensdag	Op woensdag is de BSO gesloten.	n.v.t	n.v.t	n.v.t
Donderdag	VSO	1	Nee	/
	BSO	2	/	Ja
Vrijdag	VSO	1	Nee	/
	BSO	2	/	Ja

BSO Okidoki maakt gebruik van de 'drie-uursregeling', wat wettelijk is toegestaan omdat we langer dan 10 uur achtereenvolgend geopend zijn op volledige BSO opvangdagen. Dit betekent dat er maximaal drie uur per dag mag worden afweken van de beroepskracht-kindratio (BKR). Hierbij gelden de volgende voorwaarden:

- Minimaal de helft van het aantal benodigde pedagogisch medewerkers moeten tijdens de afwijking aanwezig zijn.
- In de kindplanning wordt bijgehouden wanneer kinderen binnenkomen en wanneer zij naar huis gaan, zodat we inzichtelijk hebben wanneer we van de BKR afwijken. Als blijkt dat er toch op andere tijden wordt afgeweken of dat er langer afgeweken wordt dan is toegestaan, dan passen we het rooster incidenteel of structureel aan.
- Op het moment dat de drie-uursregeling van kracht is en er maar één pedagogisch medewerker op de groep aanwezig is, moet er altijd een tweede volwassene in het pand aanwezig zijn.

BSO Okidoki hanteert onderstaande algemene kaders met betrekking tot de inzet van haar personeel en de BKR, wanneer er op de BSO gehele dagen opvang wordt geboden:

Groep	Aantal beroepskrachten	Personeelsdiensten	Pauzetijden	Afwijken ochtend	Afwijken einde middag
BSO	1/2*	Vroege dienst: 07:30 – 17:30 Late dienst: 08:30 – 18:30	Vroege dienst: 13:00 – 13:30 Late dienst: 13:30 – 14:00	Ja	Ja

*Tijdens vakanties en op studiedagen is er altijd één pedagogisch medewerker werkzaam op de BSO en één pedagogisch medewerker op de peuteropvang. Één pedagogisch medewerker werkt de vroege dienst, de ander werkt de late dienst. Tussen 07:30 en 08:30 voegt de BSO samen met de peuters.

Er zijn diverse situaties waarin kan worden afgeweken van de BKR, waarbij BSO Okidoki de volgende pedagogische afwijkingen maakt:

- Aan de randen van de dag. Aan het begin en einde van de dag zijn er minder kinderen op de groep aanwezig. Met minder kinderen op de groep kan de pedagogisch medewerker beter opletten, de kinderen snel helpen wanneer nodig en sneller ingrijpen als er gevaarlijke situaties ontstaan. Daarnaast is de directrice van de school in de ochtend en middag aanwezig, om bij te springen zodra er tijdens de afwijking aan de dagranden hulp nodig is op de groep.
- Tijdens de pauzes. Tijdens de middagpauze krijgen de kinderen na de lunch de gelegenheid om te rusten, zelfstandig te lezen of om een andere rustige, zelfstandige activiteit te ondernemen. Er is hierdoor minder directe aandacht nodig, waardoor het voor de medewerkers mogelijk is om beurten met pauze te gaan. De pauzes vinden plaats tussen 12:00 – 16:00 en worden genomen als de (pedagogische) situatie op de groep dit toelaat. Daarnaast is de directrice van de school in de middag aanwezig, om bij te springen zodra er tijdens pauzetijden hulp nodig is op de groep.

Tijdens bovenstaande situaties waarin wordt afgeweken van de BKR en de drie-uursregeling intreedt, is het extra belangrijk om de kinderen op de groep de beste mogelijke zorg en begeleiding te blijven bieden, met hierbij aandacht voor de individuele behoeften en ontwikkeling. BSO Okidoki doet dit op de volgende manieren:

- De pedagogisch medewerker(s) die op de groep blijft, observeert de kinderen nauwlettend. Zij speelt in op de individuele behoeften van het kind en waarborgt op deze manier de emotionele veiligheid en de stabiliteit op de groep.
- De pedagogisch medewerker(s) geeft haar collega een goede overdracht op het moment dat zij met pauze gaat of wanneer zij klaar is met haar dienst. Op die manier worden individuele behoeften en eventuele bijzonderheden van de kinderen met elkaar afgestemd.
- De pedagogisch medewerker(s) geeft tijdens de afwijking haar volle aandacht aan de kinderen. Praktische taken, zoals schoonmaak- en administratieve werkzaamheden, worden hervat op het moment dat er niet meer wordt afgeweken van de BKR.

De drie uren regeling wordt ieder drie maanden geëvalueerd en indien nodig (in overleg met de O.C) aangepast. Indien de regeling wordt aangepast worden ouders ten alle tijden doormiddel van een nieuwsbrief op de hoogte gesteld van de vernieuwde regeling. Ouders/verzorgers worden geïnformeerd over afwijkingen van de beroepskracht-kindratio doordat het in het pedagogisch beleidsplan opgenomen is.

4.2 INZET STAGIAIRES

Bij BSO Okidoki maken wij alleen gebruik van Bol-stagiaires.

Het kan voorkomen dat het team van vaste pedagogisch medewerkers op de groep ondersteund wordt door stagiaires.

- ⊗ Dit zullen dan stagiaires zijn voor de opleiding pedagogisch medewerker niveau 3 en 4. Zij worden begeleid door een werkbegeleider (een ervaren pedagogisch medewerker) en een praktijkopleider.
- ⊗ “Snuffel” stagiaires zullen vooral meekijken, zij zitten nog op een vooropleiding en het is de bedoeling dat zij meekijken in het beroep waar ze in geïnteresseerd zijn, om straks een betere beroepskeuze te kunnen maken.

Over de aanwezigheid van stagiaires worden afspraken gemaakt. Ouders worden daar regelmatig van op de hoogte gehouden via de App Nanny4All of de nieuwsbrief. Ook stellen stagiaires zich persoonlijk voor en hangt er een poster met een foto en informatie over de stagiaire in de centrale hal. Stagiaire en stagebegeleider (pedagogisch medewerker) maken samen afspraken voor overleg met elkaar of met de docent van de stagiaire.

Wij zijn van mening dat het voor ons van belang is om stagiaires te begeleiden. Zij zijn immers onze toekomstige collega's. Voor de kinderen is het soms even wennen als er nieuwe stagiaire is, maar met een stagiaire is er ook extra aandacht voor de kinderen. Ons streven is dat de stagiaire, met uitzondering van de snuffelstagiaire een heel schooljaar bij Okidoki blijft. Dat is zowel voor de kinderen als de pedagogisch medewerker prettig.

De stagiaire (niveau 3 en 4) is bij ons om zichzelf verder te ontwikkelen als pedagogisch medewerkers. De taken die een stagiaire kan uitvoeren:

Alle leerjaren

- ⊗ Pedagogisch medewerker ondersteunen tijdens activiteiten
- ⊗ Activiteit aanbieden met ondersteuning van de pedagogisch medewerker
- ⊗ Begeleiden van ontwikkeling
- ⊗ Observeren van kinderen (in samenwerking met de mentor van het kind)
- ⊗ Begeleiden tijdens eet en drink momenten
- ⊗ Uitvoeren van huishoudelijke taken
- ⊗ Begeleiden van kinderen tijdens vrij spel momenten

Laatste leerjaar

Indien de stagiaire in het laatste leerjaar zit en indien zij boven de 18 jaar is mag zij onderstaande extra werkzaamheden uitvoeren

- ⊗ Aanbieden van een activiteit
- ⊗ Deelnemen aan oudergesprekken
- ⊗ Overdracht aan ouder geven aan het einde van de dag

Snuffelstagiaires:

- ⊗ Uitvoeren van huishoudelijke taken
- ⊗ Begeleiden van kinderen tijdens vrij spel momenten

De taken van de stagiaires verschillen per “soort” stagiaire, leerjaar en opleiding. Zo worden er twee soorten stagiaires onderscheiden:

BOL- stagiaires:

BOL-studenten volgen een beroeps opleidende leerweg, waarbij zij stagelopen. Deze stagiaires staan boventallig ingezet, dit betekent dat zij niet de eindverantwoordelijke zijn voor het welzijn van de kinderen. Onder bepaalde omstandigheden kan besloten worden een BOL-student formatief in te zetten. Dit gebeurt alleen als de BOL-student capabel genoeg is om als volwaardige pedagogisch medewerker ingezet te worden. Mocht er worden besloten om een BOL-student als formatieve pedagogisch medewerker in te zetten dan wordt er ten alle tijden een inzetbaarheid verslag opgesteld. Daarnaast mag een BOL-stagiaire alleen worden ingezet onder de volgende voorwaarde:

- ⊗ Een bol student mag allen ingezet worden tijdens ziekte van een pedagogisch medewerkers of tijdens schoolvakanties van de student.
- ⊗ De bol student mag nooit alleen op de groep staan behalve tijdens pauzes
- ⊗ De bol student mag niet worden ingezet tijdens het eerste leerjaar
- ⊗ De bol student kan allen worden ingezet op de eigen stage locatie (KDV of BSO)

Bij kinderopvang Okidoki houden wij ons aan onderstaand richtlijnen zoals vastgesteld in het cao-kinderopvang:

Inzetbaarheid en salariering studenten mbo en HBO Opleidingsfase	Formatieve inzetbaarheid	Wijze van vaststelling opleidingsfase	Wijze van vaststelling formatieve inzetbaarheid
Fase 1: overeenkomstig eerste leerjaar SPW-3/ SPW-4	Oplopend van 0 naar 100%	* Conform de leerjaren en voortgang ingeval van een normatieve opleidingsduur van 3 jaar; * In geval van een andere opleidingsduur worden de fase en ingangsdatum ervan bepaald op basis van informatie van de opleiding.	De werkgever stelt de formatieve inzetbaarheid in fase 1 en fase 2 vast op basis van informatie van de opleidings- en praktijkbegeleider en legt deze schriftelijk vast.
Fase 2: overeenkomstig tweede leerjaar SPW-3/ SPW-4			
Fase 3: overeenkomstig derde leerjaar SPW-3/ SPW-4			
Fase 4: Diploma SPW-3 of Vierde jaar SPW-4	100%	Nvt	Nvt

De begeleiding van de stagiaires wordt gedaan door de pedagogisch medewerker van de groep in samenwerking met de houder. Maandelijks vindt er een POP-gesprek plaats tussen de pedagogisch medewerker en de stagiaire. In dit gesprek wordt over het functioneren van de stagiaires gesproken, waar de stagiaires nog in kan groeien, alsmede waar de stagiaire zelf nog in wilt groeien. Daarnaast wordt besproken welke opdrachten de stagiaire nog dient te maken. Indien de stagiaire goed presteert dan kan ervoor worden gekozen om eens in de twee maanden een POP-gesprek te voeren. Periodiek (afhankelijk van de opleidingsinstelling) is er een gesprek tussen de pedagogisch medewerker en de stagebegeleider van school omtrent de ontwikkeling van de stagiaire. De pedagogisch medewerker kan ondersteuning bij de begeleiding van de stagiaire vragen indien de gesprekken stroef verlopen of er bijvoorbeeld over disfunctioneren gesproken moet worden.

4.3 PERSONEEL EN ONDERSTEUNING ANDERE VOLWASSENEN

4.3.1 PEDAGOGISCH MEDEWERKERS

Alle pedagogisch medewerkers beschikken over een diploma conform kinderopvang of zijn stagiaires die formatief worden ingezet volgens de wet- en regelgeving. De pedagogisch medewerkers zijn gekoppeld in het personen register kinderopvang en worden daardoor continue gescreend.

4.3.2 PEDAGOGISCH BELEIDSMEDEWERKER & COACH

Wij vinden het belangrijk dat kinderen zich ontwikkelen door te ontdekken, ervaren, beleven en spelend te leren. Ook onze pedagogisch medewerkers krijgen de kans om te ontdekken wie ze zijn, welke competenties ze beheersen en hoe zij verder kunnen groeien en ontwikkelen. Daarom worden onze medewerkers gecoacht bij de dagelijkse werkzaamheden door onze pedagogisch beleidsmedewerker en coach. Medewerkers kunnen voor pedagogische hulpvragen, ondersteuning of advies betreffende de ontwikkeling van een kind terecht bij de pedagogisch coach. Daarnaast ontwikkelt de pedagogisch beleidsmedewerker en coach het beleid. Relevante ontwikkelingen, trends en behoefte worden op tijd gesignaleerd en geanalyseerd. De beleidsmedewerker vertaalt het pedagogisch beleid naar de groepen. Hierbij wordt vooral gelet op de praktische uitvoering van het beleid. De pedagogisch beleidsmedewerker en coach is gediplomeerd conform CAO kinderopvang.

4.3.3 LEIDINGGEVENDE

De leidinggevende functie in het primair proces met een operationeel karakter. Onder operationeel karakter wordt in dit verband verstaan dat de locatiemanager zorgt voor het realiseren en aansturen van de uitvoering van de werkplannen en dagelijks leiding geeft aan de pedagogisch medewerkers. De leidinggevende geeft leiding aan de pedagogisch medewerkers en eventuele stagiaires, die zorg draagt voor de dagelijkse opvang, ontwikkeling en verzorging van een groep kinderen bij BSO Okidoki. De leidinggevende is verantwoordelijk voor de uitvoering en realisatie van het tactische en operationele beleid.

Medewerkers aansturen, Geeft leiding aan medewerkers door de kwaliteit en kwantiteit van de uitvoering van de dagelijkse werkzaamheden te controleren en coördineren en medewerkers te begeleiden, instrueren, coachen en motiveren, waar nodig. Heeft een begeleidende taak ten aanzien van de pedagogisch medewerkers bij de uitvoering van hun dagelijkse werkzaamheden en houdt daartoe periodiek kinder- en/of werkbesprekingen. Daarnaast draait de leidinggevende regelmatig mee op de groep, waardoor zij de pedagogisch medewerkers, kinderen en ouders goed kent. Hierbij kan zij nog beter coachen, begeleiden en aansturen.

Informatie uitwisselen met ouders, door het mede voeren van intakegesprekken, daarnaast is de leidinggevende het eerste aanspreekpunt indien een ouders inhoudelijk vragen heeft over de opvang.

Als laatste is de leidinggevende het aanspreekpunt voor ouders met betrekking tot klachten alsmede het eerste aanspreekpunt voor de oudercommissie.

4.4 BEROEPSKRACHT KIND RATIO

De Beroepskracht-Kind-Ratio betreft de verhouding tussen het aantal PM'ers dat ten minste ingezet moet worden bij een bepaald aantal gelijktijdig aanwezige kinderen in een bepaalde leeftijdsgroep. Deze ratio is vastgelegd in de Regeling kwaliteit kinderopvang en peuterspeelzalen.

Voor het bepalen van de BKR maken wij altijd gebruik van de online rekentool (<http://1ratio.nl>).

Aan de hand hiervan wordt een dienstrooster opgesteld, zodat er altijd voldoende pedagogisch medewerker op de groep aanwezig zijn.

Bij een volledige bezetting ziet het beroepskracht kind ratio er als volgt uit bij Okidoki:

Groep	Aantal kinderen	Aantal pedagogisch medewerkers
BSO	22	2
Combinatiegroep	16	2

4.5 BELEID VEILIGHEID EN GEZONDHEID

Veiligheid en hygiëne is zeer belangrijk binnen de kinderopvang. Kinderen moeten veilig en hygiënisch hun tijd kunnen doorbrengen, zonder groot gevaar te lopen op ongelukken, ziektes of ander letsel ten gevolge van een onveilige en onhygiënische kinderopvangorganisatie. Om de veiligheid en gezondheid van de kinderen te waarborgen, wordt er gewerkt met een beleid veiligheid en gezondheid, waarin richtlijnen zijn opgenomen hoe er zorg wordt gedragen voor een veilige en gezonde kinderopvang. Wij vinden het hierbij van belang dat kinderen zelf leren omgaan met kleine risico's en gedragsregels aanleren om kans op ongevallen te minimaliseren. Voor sommige risico's is het maken van gedragsregels met kinderen niet voldoende om het risico te minimaliseren, bij deze risico's zijn er werkafspraken met de pedagogisch medewerkers gemaakt en indien nodig aanpassingen in het pand gemaakt. Meer informatie over de werkwijze omtrent veiligheid en gezondheid kunt u vinden op de locatie.

4.5.1 VIER OGEN PRINCIPE

Vanuit de Wet Kinderopvang wordt verplicht gesteld dat er tijdens openingstijden van de kinderopvang te allen tijde moet worden voldaan aan het vier-ogen-principe. Het vier-ogen-principe betekent dat een beroepskracht of de beroepskracht in opleiding de werkzaamheden uitsluitend kan verrichten, terwijl de medewerker gezien of gehoord kan worden door een andere volwassene. U kunt bij een andere volwassene denken aan een collega-pedagogisch medewerker, stagiaire (18+) of een leerkracht van de basisschool waar BSO Okidoki zich bevindt. Door te werken met het vier-ogen-principe wordt het risico op grensoverschrijdend gedrag geminimaliseerd.

Wij hechten zeer veel belang aan de veiligheid van de kinderen. Voor grensoverschrijdend gedrag is dan ook geen ruimte binnen onze organisatie. Om deze reden werken wij dagelijks met het vier-ogen-principe. Hoe het vier ogen principe verder vorm is gegeven kunt u lezen in het beleid veiligheid en gezondheid.

4.5.2 ACHTERWACHTREGELING

Indien er slechts één pedagogisch medewerker wordt ingezet in overeenstemming met het BKR, dient er ten alle tijden een achterwacht beschikbaar te zijn. Deze persoon moet bij calamiteiten binnen 15 minuten bij de kinderopvang kunnen zijn. Deze persoon is tijdens de opvangtijden waarbij een pedagogisch medewerker alleen staat, altijd telefonisch bereikbaar.

4.5.3 MELDCODE KINDERMISHANDELING

Wanneer we als BSO geconfronteerd worden met signalen van kindermishandeling in de thuissituatie, een geweld-of zedendelict door een medewerker van kinderopvang of seksueel grensoverschrijdend gedrag door kinderen op de opvang vinden we het van groot hier op een professionele manier mee om te gaan. BSO Okidoki werkt volgens de Wet Kinderopvang, dit betekent dat we werken volgens het protocol ' kindermishandeling en grensoverschrijdend gedrag' voor de kinderopvang van juni 2018.

Vanaf 1 januari 2019 zijn we verplicht te werken volgens deze verbeterde meldcode kindermishandeling voor de kinderopvang. In deze verbeterde meldcode wordt gebruik gemaakt van een afwegingskader. Dit afwegingskader beschrijft wanneer een melding noodzakelijk is en hoe goede hulp eruit ziet. Met Veilig Thuis, kunnen we overleggen welke hulp we zelf kunnen bieden of organiseren. In ons veiligheids- en gezondheidsbeleid kunt u lezen welke maatregelen we genomen hebben om grensoverschrijdend gedrag met elkaar te voorkomen en wat te doen als we merken dat het toch gebeurt.

De pedagogisch medewerkers zijn deskundig in het herkennen en bespreken van signalen die kunnen wijzen op huiselijk geweld en kindermishandeling. Onder signaleren wordt verstaan het waarnemen en interpreteren van aanwijzingen in gedrag en lichamelijk welzijn van het kind, in het gedrag van de ouders en in de gezinsomgeving die mogelijk wijzen op huiselijk geweld of kindermishandeling. Deze signalen dien zo snel mogelijk te worden neergelegd bij de aandacht functionaris/ leidinggevende of beleidsmedewerker. Bij BSO Okidoki is het alle 3 dezelfde persoon namelijk eigenaresse Inge Narinx-Savelberg.

De beroepskracht dient ook alert te zijn op signalen die wijzen op geweld- of zedendelict gepleegd door een collega of signalen die wijzen op seksueel grensoverschrijdend gedrag tussen kinderen onderling. In ons

veiligheids- en gezondheidsbeleid en in het protocol ' kindermishandeling en grensoverschrijdend gedrag ' voor de kinderopvang is dit uitgewerkt.